

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. KEDD, március 15.

72. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—58

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg. 5. szám (Minerva-palota)

Kladóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 5. (Minerva-palota)

A birói talár

A vajdasági igazságszolgáltatás bajait teregette ki a parlamentben Pleszkovics Lukács dr. és mint szubotikai ügyvéd-képviselő, az e téren mutatkozó anomáliáknak főleg szubotikai vonatkozásaira terjeszkedett ki. Beszéde a szuboticaiak számára érdekes riporttá avatta az aznapi parlamenti ülésről szóló tudósítást, de felmerül a kérdés: *cui prodest?* Használ-e a jogkereső közönségnek és nem csorbítja a birói tekintély magas színvonalához fűződő állami és szociális érdekeket, hogy egy politikus az ország színe előtt, ha nevek említése nélkül is, meghurcol birói személyeket és azt a látszatot kelti, mintha egy birói testületet néhány élelmes ügyvéd letéríthetne az igazság utjáról?

Legrikítóbb a Pleszkovics beszédében felsorolt esetek közül az, amelyik a csódtömeggondnokságért folyó hajsza féktelenségét illusztrálja. Maga a szubotikai törvényszék elnöke, akinek működését Pleszkovics a köztudattal merőben ellenkező világitásba helyezi, akadályozta meg azt az injuriát, hogy egy nagy vagyion a csőd kincskeresőinek prédájává legyen. Az affér szereplői *adhuc sub iudice sunt*, birói vagy fegyelmi eljárás alatt állnak és így az ügy nyilvános pertraktálásának semmi célja.

Szó van azonban egyéb állítólagos visszaélésekről is, amelyeket a parlamenti beszéd a szubotikai törvényszék bírúinak számlájára ír. Ilyen abuzusnak feltüntetett tény, hogy a bírák gyakran szállnak ki helyszíni tárgyalásra, mint egy közbeszóló képviselő megmagyarázta, a napi-díjak kedvéért. Elismerjük, hogy mi, a sajtó egyszerű munkásai, jogi tudásban nem vetekedhetünk az ügyvédképviselővel. De kell-e a pravni fakultet abszolválása és doktori diploma annak a belátásához, hogy az ítélkezésre hivatott bíróság jogosult eldönteni, van-e szükség helyszíni tárgyalásra, vagy sem. Ha pedig a bíróságnak ez a *pouvoirja* nem vitás, szabad-e, célszerű-e a helyszíni tárgyalásokat a sovány napidíjak felhánytorgatásával *palam et publice* ügy feltüntetni, hogy azok csak a bírák mellékjövedelmi forrásai? Amennyiben előfordul az, amit Pleszkovics fölemlített, hogy a fél terhére nyilvánvalóan fölösleges és aránytalanul költséges helyszíni kiszállás történik, az ebből származó sérelem orvoslása felelősségi vagy disziplináris feladat, amely az egész bíróság presztízsének tépázása nélkül is könnyű szerrel megoldható.

Vádpontként szerepel az is, hogy bírák alkalomadtán választott birói megbízást vállalnak és a per összegéhez mért honoráriumot ítélnék meg önmaguknak. Itt is, mint a helyszíni tárgyalásokkal kapcsolatban, az immunitás védelme alatt emelt vád azon a hipotézisen épül fel, hogy a bírák egy rendelkezésükre álló jogot az igazság rovására érvényesítenek. Ezzel szemben az elfogulatlan gondolkodás szerint minden mellékjövedelem, amire a bírák legálisan, a hivatásuk természetével kompatibilis módon tesznek szert, az igazságszolgáltatás megjavulásának esélyeit gyarapítja. Nincs a köz-

szolgáltatónak olyan ága, ahol a tisztviselők megélhetési akciószabadságát olyan rigorózus követelmények korlátoznák, mint amilyenek a bíró minden lépte elé tilakomfát állítanak. A bírót fölébe akariák emelni a létért való küzdelem kicsinyességeinek, hogy függetlenségét megőrizhesse. De van-e erősebb pillére a függetlenségnek, mint az anyagi gondtalanság és veszedelmesebb kísértője a hozzáférhetetlenségnek, mint a nyomor? Az ideál a fényesen dotált angol bíró és nem a cipőtalpaló bíró, akibe ez az otthoni foglalkozás annyira beidegződik, hogy végül a hivatalában is — susztermunkát végez. Ha már az államháztartási kiadások állandó redukciójának idején a két-három ezer dináros birói fizetések fölemelése jámbor óhaj marad, legalább ne fújják fel korrupcióját, hogy a bíró választott birói ténykedéséért, amitől nincs eltöltve, a pör tárgyához arányított fizetésben részesül.

Nincs tökéletes emberi intézmény. Ifjú államunk közhivatali szervezetén természetesen nyomokat hagytak

az átmenet nehézségei. A vajdasági igazságszolgáltatás válsága azzal kezdődött, hogy a régi, kipróbált magyar birói kar szétszóródott. Az utánpótlás igen lassu tempóban folyik egyrészt azért, mert a jogvégzett emberekre semmi vonzóerőt nem gyakorol az anyagilag sivar birói pálya, másrészt azért, mert nincs az itteni jogterület igényeinek megfelelő jogászképzés. A bíróhiány folytán felszaporodott restanciák feldolgozása teljes birói létszám mellett is föltötte bajos, hiszen a kinevezett fiatal bírák számára szinte lehetetlen, hogy az egyetemen nem tanult jogforrások közt máról-holnapra eligazodjanak. Ezek a fiatal bírák is — öregebbeket honnan vegyen az igazságügy-minisztérium? — legnagyobb részt otthagyják állásukat, mihelyt kellő tapasztalatokat szereztek. Az igazságszolgáltatás érdekében arra kell tehát törekednünk, hogy szakképzett, elégedett és stabil birói testület kifejlődését mozdítsuk elő, ami semmiesetre sem sikerülhet, ha a silányul fizetett bírákat szórványos juttatások tűzvonalaiba állítjuk.

Nem a mi dolgunk, hogy Pleszkovics beszédének cáfolására szoruló tényállításaival érdemileg foglalkozzunk. Bizonyára meg fogják ezt ten-

ni az alludált bírák, elsősorban a törvényszék elnöke, akinek puritán, igazságos, pártatlan és humánus birói tevékenységét az egész kerület lakossága tisztelettel és nagybecsüléssel viszonozza. Egy megjegyzést azonban nem hallgathatunk el. Pleszkovics a magyar kisebbség képviselőjének tudja és mondja magát és így beszédét egyesek úgy értelmezhetik, mintha az a magyarság hangulatát tükröztetné vissza. Épen ezért indítatva érezzük magunkat hangsúlyozni, hogy az itteni magyarságnak semmi oka nincs azonosítani magát azzal az agresszivitással, ami Pleszkovics szavaiból kisüvöltött. Valahányszor a magyar nemzetiség előírálása szempontjából jelentős bűnügyekben döntött a szubotikai törvényszék, a bíróság mindannyiszor az igazság esorbitatlan objektívásával járt el. A magyar kisebbség, ha arra kerül a sor, bizalommal és megnyugvással bocsátja magatartását és cselekedeteit ennek a bíróságnak ítélete alá. Az igazságszolgáltatás szervi hibáit ismeri a magyarság és amennyire tőle telik, készséggel közreműködik azok szánálásában, de távol áll tőle, hogy némely fattyubajtás miatt magára az egészséges törzsre is fejszét emeljen.

Kraft iskolai autonómiát követel a nemzeti kisebbségek számára

A német párt elnökének nagy beszéde a parlamentben — Pribicsevics a kisebbségi kérdésben ragaszkodik a reciprocitás elvéhez

Elfogadták a közoktatásügyi költségvetést

Beogradból jelentik: A parlament délelőtt kilenc órakor folytatta a közoktatásügyi költségvetés vitáját. Az ülésen hetek óta először elnökölt *Trifkovics* Márkó, a parlament elnöke, aki eddig betegeskedett. Az ülés nyugodtan folyt le, csak *Mulabdićs* muzulmán beszéde közben voltak kisebb összeszólalások a muzulmánok és a radikálisok közt.

Mulabdićs szerint a költségvetés nem adja hű képét az ország közoktatásának. Aránylag a legkisebb számú iskola Boszniában és Hercegovinában van, ahol 85 négyzetkilométerre és 3144 lakosra esik egy-egy iskola. Átlag 400 iskolakötelesnek jut egy iskola, ami azt jelenti, hogy 300 gyermek iskola nélkül marad. A banjalukai tartományban 81 százaléka, a mosztáriban 75, a szarajevóban 73 százalék az analfabéta. *Mulabdićs* javasolta, hogy vegyenek fel nagyobb kölcsönt iskolák építésére és rendezzenek a hadsereg bevonásával analfabéta tanfolyamokat. Javasolta továbbá háztartási iskolák felállítását is.

A radikálisok részéről több közbeszólás hangzott el, mire *Vukicssevics* Veljka közoktatásügyi miniszter így szólt:

— A képviselő ur olyan szépen és objektíven beszél, hagyják beszélni. *Mulabdićs*: A tankönyvek szerb

nemzeti szellemben vannak írva és gyakran sértik a muzulmánok érzelmeit.

A radikálisok újabb közbeszólásokkal zavartak a szónokot, mire *Trifkovics* elnök szintén kijelentette, hogy a szónok igen szépen és tárgyilagosan beszél, tehát hagyják nyugodtan befejezni beszédét. Az ellenzék *Trifkovics* Márkó házelnököt megtapsolta ezért a kijelentésért.

Demetrovics Juraj *Pribicsevics* párti beszélt *Mulabdićs* után.

— A takarékoság — mondotta — ott folyik, ahol legkevésbé nincs helye. A tanügyek terén véghezvitt takarékoskodás keservesen meg fogja magát bosszulni. A rendelkezési alapok 100 millióra rúgnak, míg a közoktatásügyi költségvetést 40 millióval redukálták. Támadta *Demetrovics* a radikálisok iskolapolitikáját és kijelentette, hogy az iskolák nem terjesztik a nemzeti egység eszméjét. Követelte az oktatási törvények

egységesítését és egységes tanterv bevezetését. Tiltakozott a középiskolák és egyetemi fakultások redukciójára, továbbá az asszisztensi állások megszüntetése ellen. Lehetetlennek mondotta, hogy a pedagógiai főiskolát megszüntessék.

Moszkovljevics Milos földművespárti kijelentette, hogy a parlament válsága után a demokrácia is válságba került. Szerinte nálunk nem folyik demokratikus oktatás. Az iskolákat a városok és nem a falvak számára állítják fel. *Marics* Koszta radikális képviselő egy cikkében megállapította, hogy a legtekintélyesebb politikusok fele életében nem nyomott ki egyebet, mint a saját víztörtyűjét. Ez az iskolapolitika képe. Végül *Moszkovljevics* szakiskolák felállítását követelte.

Agatonovics Raniszav demokrata beszéde után az elnök az ülést berekesztette és folytatását délután öt órára tűzte ki.

Kraft István dr. a kisebbségek kulturális jogairól

Öt órakor nyílt meg a délutáni ülés, amelyen *Kraft* István dr., a német párt elnöke tartott nagy beszédet.

— A közélet egyetlenegy ága sem annyira fontos a nemzeti kisebbségek szempontjából, mint a közoktatás — kezdte meg beszédét *Kraft*. —

Ettől függ a kisebbségek nemzeti, nyelvi és kulturális jövője és fennállása. Amennyire jogosult az állam követelése, hogy az ifjúság az állam felügyelete alatt nevelődjék az állam megerősödése és önfenntartása szellemében és hogy az ifjúság kellőképp megismerje az államnnyelvet, olyan

fontos és jogosult minden nemzetnek, tehát a kisebbségeknek is az a követelése, hogy az ifjú generáció nemzeti nyelvén kapja meg a nevelést nemzeti kultúrája tradíciójának szellemében.

A kisebbségek teljes joggal követelnek széleskörű önkormányzati jogokat a közoktatás terén. A nemzeti kisebbségek kérdése európai jelentőségű, annak igazságos és tartós rendezése nemzetközi érdek, mert csak ez biztosítja a nemes kulturális versenyt a nemzetek között és erősíti meg a népek közti szolidaritás érzését. A kisebbségek érthető módon nemcsak szükségét, hanem felelősségét is érzik annak, hogy közreműködjenek a kérdés rendezésénél, amelynek utat kell nyitnia az európai népek baráti egyesüléséhez. Ez a felelősségérzet az európai kisebbségek között morális és érdekközösséget létesített, amely a genfi népkisebbségi kongresszusokban jut kifejezésre. Ezekben a kongresszusokon az olaszországi szláv kisebbség ilusztris vezére, Villan József dr. elnököl és

Iskolai autonómiát a kisebbségeknek

Kraft ezután hosszasan foglalkozott a kisebbségek nemzetközi szolidaritásával, majd rámutatott arra, hogy

Magyarországon a szerb nemzeti egyház iskolai autonómiája keretében kifejezésre jutott egy kisebbség teljes oktatási önkormányzata.

— Hasonló megoldást óhajtottunk mi is — folytatta beszédét — mert csak ez lehet tartós alapja a szerbek, horvátok, szlovének és a kisebbségek közti együttműködésnek. A választási agitáció során meggyőződtem arról, hogy a bácskai szerb földművesek jogosnak tartják azt a kisebbségi kívánságot, hogy oktatási önkormányzatot kapjanak. Remélem, hogy ebben a Házban is be fogják látni, hogy az eseményeknek megvan a maguk logikája és ezt a kérdést tovább már nem lehet elhanyagolni.

A volt közoktatásiügyi miniszter által benyújtott elemi oktatási törvény alig veszi figyelembe a kisebbségek érdekeit.

A német párt még soha sem hivatkozott nemzetközi jogokra, de itt kénytelen vagyok a saint-germaini békeszerződésre hivatkozni. Az oktatási törvény törvényes szankcióit akarja adni a most fennálló állapotoknak, melyek alkotmányellenesek.

Ez a törvény a lojális polgárok elleni represszáliás politika eredménye.

Az egyesülés után a kisebbségek egyházi és magániskoláit megszüntették. A kisebbségi oktató személyzet káderét nyugdíjazásokkal, elbocsátásokkal, határon túlra való hurcolással, megítélték. Az ilyen módon támadt úrt nem tudták betölteni, mert az újonnan beállított tanítók nem ismerik a német népet és a német kultúrát. Nincs egyetlen olyan tanítóképzőnk sem, ahol kisebbségi tanítókat képezni lehet. A jelenlegi állapotokért elsősorban Pribicevics felelős, aki a kisebbségi oktatást tervszerűen tönkretette. Pribicevics egy ízben magánbeszélgetés során kifejtette nekem: »Azt mondták, hogy önöknek német elemi iskolák vannak. Ez azonban csak illúzió, mert miféle német iskola az, melyben nincsenek német tanítók«. Keserű igazság ez és nagyszerűen jellemzi a mai helyzetünket. Az ilyen oktatás sem az állam, sem a polgárok javát nem szolgálja.

— A németeket egyetlen országban sem kell kényszeríteni arra, hogy megtanulják az államnyelvet, ezzel ők maguk törődnek, de szükségesnek tartják a saját nyelvük és saját kulturájuk szellemében való nevelést is. Az ugynevezett párhuzamos

harmincemillió ember választott képviselői tízennyeg európai államból meggyeztek a nemzeti önrendelkezés és a nemzeti egyéniség kölcsönös tiszteletének elve alapján egy programban, amely a nemzeti hovatartozandóság kérdését a liberálisizmus és a keresztény etika magasságába emeli és neutralizálja a kisebbségeket az államok közti konfliktusok esetére.

Nekem jutott a szerencse, hogy az első genfi kisebbségi kongresszuson három évvel ezelőtt a kisebbségek és az európai sajtó képviselői előtt kifejtsem a pozitív kisebbségi politika alapvető elveit. Az egész világ előtt bizonyosságot adtak ezzel, hogy a kisebbségeknek nincsenek destruktív törekvéseik, hanem komoly együttműködést akarnak a többségekkel. Hogy ez az együttműködés hogy fog megtörténni az erősebb között, aki az egész államhatalommal rendelkezik és azok között, akiknek ereje csak a meggyőződésben van — az majd később ki fog derülni.

osztályok erre a célra nem felelnek meg.

A német gyerekeknek négyféle írást kell tanulni: a gót betűket, a ciril írást, a német és horvát latinicát.

Minden energiát erre és az államnyelv megtanulására kell fordítani. A tanítóknak, ha nem ezzel törődnek, a tanfelügyelőkkel gyűlik meg a bajuk.

— Szükséges volna bizonyos adminisztratív nehézségek elhárítása is. Ma a nép teljesen el van zárva attól, hogy befolyást gyakorolhasson az iskolák irányítására. Jelentős dolog még, hogy a német iskolák nem önálló iskolák, hanem csak ugynevezett párhuzamos osztályokból állnak. Két német középiskola volt, a melyek több mint száz év óta fennálltak, ezeket megszüntették. Pribicevics Szvetozár után több közoktatásiügyi miniszter követte egymást, de semmi sem változott.

Amikor az országban százhetvennégy gimnázium van, amelyeknek fenntartásához a kisebbségek is hozzájárulnak, igazságos dolog volna, ha megfelelő számú iskolát kaphának a kisebbségek is.

— Pribicevics 1925-ben rendelettel megszüntette a népiskolák első osztályában a német nyelvtanítást és ezzel az alkotmány pozitív rendelkezéseit sértette meg. Később elrendelte, hogy ahol legalább negyven kisebbségi gyermek van, párhuzamos osztályt fog nyitni.

Barátságos felszólítás és kérés

— Ennek ellenére a Szerémségben több mint harminc községben hiába követelik évek óta a párhuzamos osztályok felállítását. Barátságos felszólítást és kérést intéztek önkormányzatok, találgatnak igazságosabb megoldást ezekben a dolgokban. Különösen fontos lesz ez, amikor tárgyalásra kerülnek a közoktatási törvények.

A saint-germaini békeszerződés szerint, amely az országnak becikkelyezett törvénye, a kisebbségeknek joguk van saját költségükön magániskolákat fenntartani, de ezt sem akarják megengedni.

Vitába szállt ezután Kraft Pribicevicsel az anyanyelvnek a felsőbb osztályokban való oktatása kérdésében.

— A kisebbségi kérdés nem lehet pártkérdés, ez állami kérdés.

A parlamentben és a kormánykörökben remélhetőleg kialakul

az a meggyőződés, hogy a kisebbségeknek joguk van a jelenlegi állapotok ellen panaszkodni és óhajaikat a törvényhozásban érvényesíteni.

Tegyük lehetővé a szabad oktatást, mert ezt a kisebbségek lojális magatartásuk folytán meg is érdemlik.

Pribicevics reciprocitást követel

Pribicevics Szvetozár személyes megtámadtatás címén szólalt fel és kijelentette, hogy ő annak idején az államérdekek figyelembevételével intézte a közoktatási ügyeket.

— Ez az állam — mondotta — a szerbeké, a horvátoké és a szlovéneké, nekem pedig ezt figyelembe kellett vennem.

Dr. Kraft: Hát a saint-germaini szerződés?

Pribicevics: Kraft ur elfelejti a saint-germaini szerződés emlegetésekor, hogy az nem csak a mi államunkra vonatkozik, hanem az egész művelt világra is. Elvárom, hogy a miniszter érdemileg válaszoljon a panaszokra. Elvárom a minisztertől azt a választ, hogy ezeket a kérdéseket a reciprocitás elve alapján lehet elintézni és hogy a saint-germaini szerződés rendelkezése nem csak az S. H. S. államra érvényesek. Kraft jól tudja, hogy Burgenlandban a horvátoknak nincs egyetlen iskolájuk sem. A kis osztrák állam nem akarja megengedni, hogy az ottani horvátok anyanyelvükön tanuljanak. Azt hiszem, hogy Kraft, aki szépen beszél a mi nyelvünket, be fogja látni, hogy minden állampolgárnak szüksége van arra, hogy beszélje az államnyelvet. A német nép egy iskolát sem adott a lausitzi szerbeknek...

Kraft: Ez nem áll!

Pribicevics: Kraft ur, ha én azt mondom, hogy úgy van, akkor úgy van. Még a hittant sem tanulhatják anyanyelvükön.

Kraft: Erre majd válaszolni fogok.

Pribicevics: Mit fél attól a százhuszezer lausitzi szerbtől a nagy német birodalom? Magam is meggyőződtem arról, hogy az ottani iskolákban a szlávokat kizárólag német nyelven oktatják. Nézzük meg, más államokban miképp bántanak a kisebbségekkel. Lengyelországban az oroszok meg a papnöveldékben is kénytelenek kizárólag lengyel nyelven tanulni. **Micsoda mementó az, hogy Kraft a kisebbségi konvenciókkal fenyeget?**

Moser: Ez nem mementó, ez alapvető törvény, akárcsak az alkotmány.

Pribicevics: Kraft azért idézte ezeket a konvenciókat, hogy a közoktatásiügyi miniszter figyelmét felhívja azokra a rendelkezésekre, amelyek itt le vannak fektetve. Sőt megvádolta az 1919 óta működő kormányokat, hogy nem tartották be azokat.

Kraft: Ez ugy is van.

Pribicevics: Emlékszik-e képviselő ur, mit mondott önnek Radics 1925-ben? Egy közbeszólására azt kiáltotta: »Önök Pribicevicsel kellene tárgyalni«.

Kraft: Ó volt az egyetlen miniszter, aki az ön közoktatásiügyi politikáját védelmébe vette.

Pribicevics beszéde további folyamán hivatkozott arra, hogy az összes pártok osztják az ő nézetét. Hosszra fejtette ki, hogy az államnak nincs semmiféle eszköze arra, hogy kilőldön respektáltassa a szláv polgárok jogait.

Kraft: Nem is lehet a saját polgárainkkal szemben represszáliát alkalmazni más országok miatt.

Pribicevics: **Bondja ezt el Berlinben.**

Kraft: Mi egyenjogú polgárok vagyunk és azért vagyunk itt, hogy elmondjuk kívánságainkat.

Pribicevics: **Mondja ezt el Berlinben** és utána újból Kraft kapott szót.

Kraft tiltakozott szavainak félremagyarázása ellen és különösen visszautasította Pribicevicsnek azt az állítását, mintha a konvenciót azért ol-

Pribicevics Szvetozár: **És önkormányzatot is?**

— Igenis, önkormányzatot is kérünk, azt az önkormányzatot, amelyet a szerbek is élveztek a régi államban — fejezte be felszólalását Kraft. A költségvetést ebben a reményben megszavazza.

vasta volna fel, hogy ezzel fenyegetsen.

— Nem akarok semmiféle mementót tenni — mondotta — hanem a kisebbségi politikát helyes utra akarom terelni. Pribicevics azt állította, hogy a német polgárok meg vannak elégedve az elemi népoktatással. Ebben nagyon téved. A reciprocitás elvére hiába hivatkozik Pribicevics, mert

mi egyenjogú polgárok vagyunk ebben az országban és nem lehetünk politikai tuszok egyetlen más nép vagy ország politikája miatt.

Rámutatott Kraft Ausztria és Csehszlovákia között létrejött konvencióra és arra, hogy Ausztria teljes megelégedésre rendezte az ausztriai csehek oktatásának kérdését. Bécsben nemcsak cseh elemi iskolák, hanem több cseh középiskola is van és tankönyveket adnak ki a cseh gyerekek részére. Ugyanez történik Burgenlandban is. Ami pedig a lausitzi kérdést illeti, ott az iskolai hatóságok a szülőkkel együtt állapítják meg az oktatási nyelvet.

Kraft után Ivancsevics Pera beszélt.

Pribicevics radikális rövid felszólalása után Vukicsevics Velja közoktatásiügyi miniszter válaszolt az elhangzott kritikákra, majd az elnök szavazást rendelt el. **A többség megszavazta a közoktatásiügyi költségvetést és utána rögtön áttértek a választási tárgyalásának költségvetésének tárgyalására.**

A vallásügyi expozé

Srskics igazságügyi miniszter a vallásügyi miniszter helyettese hosszabb expozét tartott. Ismertette a költségvetés számbeli adatait és a végrehajtott redukciónak különösen azokat, melyek a kiadási tételeket érintik. Ezután különböző egyházak részére biztosított állami támogatásról beszélt, majd sorba véve az egyes egyházakat, valamennyi egyházfelekezeti helyzetét részletesen ismertette. Bejelentette, hogy még ebben az évben beterjeszti a minisztérium a konkordátum-törvényjavaslatot. Beszéde után az ülést háromnegyed nyolckor félbeszakították és folytatását kedd délelőttre tűzték ki.

Tanítói nyugdíjazások a Vajdaságban

A közoktatásiügyi miniszter legutóbbi rendeletével a következő vajdasági tanítókat és tanítónőket nyugdíjazta: Holzinger Mihály ruszkoszlói, Horváczky Mária szubotcai, Rostás Teréz esémencei, Slyivicsné Leposzava szubotcai, Nikolics Száva igyosi, Micsics Dániel dolovai, Radovics Zágorka panesevói, Péjics Lujza szubotcai, Szimicsné Anna krusevlyai, Jovanovics Bőza velikakindai, Mirgicsné Anka noviszadi, Nikolicsné Julka kátyi, Svantner Irén sztaribecseji, Farkas Cecília szkorenováci, Lovricsné Filoména ulimai, Gyuricsné Olga belacrkvai, Glibonszki Szmilja knézsevói, Vist János szrpszkimileticsi, Köszegi Ferenc bajmoki, Gyákics Lajos szubotcai, Kondor János kotlinai, Szabados Géza starakanizsai, Zsivánovicsné Emilia bavanistei, Ispánovics Mátyás szubotcai, Sors Pál sarlevili és Micsicsné Zsófia crepefai tanítókat, illetve tanítónőket, továbbá: Lajtner Márta sztarcevoói, Sztjepanek Erzsébet szubotcai, Pásztori Izabella temberini és Lapos Mária szubotcai övönöket nyugdíjazta.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi magyar párt parlamenti csoportja Bukarestben értekezletet tartott, melyen az aktuális politikai helyzettel és a magyarságnak a helyzetben való viszonyaival foglalkozott. Az értekezleten jelen voltak: gróf Bethlen György elnök, Sándor József és gróf Teleki Arthur alelnökök, dr. Makkay Sándor ref. püspök, dr. Barabás Béla, dr. Domahidy Elemér, dr. Ferenczy Géza, dr. Gyárfás Elemér, Görög Joachim, dr. Kócsán János, Molnár Kálmán prelátus, Szakáts Péter és dr. Tornya Gyula szenátorok, dr. Bernády György, dr. László Dezső, dr. Kotzó Jenő, Ignác László, Laár Ferenc, dr. Szoboszlai László, dr. Paál Árpád, báró Jósika János, dr. Török Andor, dr. Sebesi János, dr. Weisz Sándor és dr. Willer József főtitkár. Balogh Arthur szenátor és dr. Parecz Béla levélben közölték az értekezlettel álláspontjukat és a hozandó határozathoz való csatlakozásukat. Az értekezlet behatóan megvitatta a politikai helyzetet, fontolóra vette a megoldásra váró problémákat, kijelölte a megteendő intézkedések sorrendjét és keresztülviteli módjait. Elhatározta még a parlamenti csoport, hogy tevékenységéről részletes beszámolójelentést tesz, melyet majd a párt intézőbizottsága fog érdemben letárgyalni.

*

Nagy feltűnést keltett Kolozsváron az a hír, hogy a kolozsvári református kollégium nyilvánossági jogát felfüggesztették, illetve az új magánoktatási törvény alapján a nyilvánossági jogot mai napig sem adták meg. Makkai Sándor református püspök bukaresti tartózkodását felhasználta arra, hogy a kollégium már régen benyújtott kérését elintézzze. A magánoktatási törvény értelmében a törvény szentesítése után minden felekezeti iskolának három hónapon belül kötelessége volt a nyilvánossági jog újból való felismerése iránt kérést benyújtani. Makkai püspök a kollégium kérésének az elintézését akarta megsürgetni, de a tárgyalások közben kiderült, hogy a püspök közbenjárására már szükség sem volt, mert közben a kolozsvári református kollégium a nyilvánossági jogot megkapta.

*

Constantinescu Tancred volt román kereskedelmi miniszter a liberális-párt marosvásárhelyi gyűlésén hosszabb beszédet tartott, melyben igen hízogően nyilatkozott a kisebbségekről is.

— A mai nehéz politikai helyzetben — mondotta — az egész ország közvéleménye a liberális-párttól várja a kivétel utat és ezt bizonyítja, hogy országsszerte tömegesen lépnek be a pártba. A liberális-párt programja rövid: a közterhek csökkentése, a kereskedelmi lehetőségek fokozása az állami háztartásban a legnagyobb takarékosságra törekszik. A szónok ezután hosszasan méltatta Bratianu érdemeit »Bratianu — mondotta — ellenfelei is elismerik. A magyarság két olyan reprezentánsa, mint Széchenyi és Majláth püspökök, Nagyváradon annak idején a nyilvánosság előtt tették azt a kijelentést, hogy Bratianu Jonel a mai Románia legnagyobb államférfia. Mikor Bratianu Jonel tudomást szerzett arról, hogy Marosvásárhelyre, a székely fővárosba jön, megbizta azzal, hogy hozza tudomására Marosvásárhely egész közönségének, hogy ő nemzeti alapon áll, de soha sem volt kisebbségfó. A kisebbségekkel szemben a megértés álláspontjára helyezkedik, természetesen azzal a korlátozással, hogy ne akarjanak külön állam lenni az államban.«

*

A ruszinszkói autonómisták lankadélan erővel folytatják a harcot a prágai kormány ellen. A legutóbb Volosin Ágoston képviselő éles cikket írt, melyben rámutatott arra, a kultura legalacsonyabb fokán álló államot is megszégyenítő vallásüldözésre, melynek a görög-katolikus egyház a részabandított bányuskák és agitátorok részéről ki volt téve. A cikk szerint még ma is jelentékeny katolikus vagyon van a schizmatikusok kezében: templomok, iskolák, papi lakok, földek, egyházi felszerelések

és más javak. A közigazgatás a bíróság-hoz utasította a görög katolikus egyházat, itt azonban hosszú perlekedés után a brünni legfelsőbb bíróság kimondta, hogy »nem illetékes«. Tessék tehát újból kezdeni a játékot a közigazgatási hatóságoknál, előbb azonban meg kell fizetni a bírói eljárás százazrekre menő költségeit. No és a közigazgatás? Néhány templomot visszaadott, de a többi vagyon visszaszerzésére vonatkozólag ismét a bíróságokhoz utasította, mert ez állítólag csak a templomokra nézve mondotta ki magát nem illetékesnek, tehát folytassanak le a megtámadott görög katolikus egyházakozségek

ujabb költséges pereket és ha elvesztik ráadásul majd ismét fizethetik a magas perköltségeket, csak azért, mert megpróbálták megtámadott vagyonuk védelmét. Bár a közigazgatási hatóság illetékessége a templomokra nézve most már kétségtelen, azonban tévedés volna azt hinni, hogy Rozsypal alkormányzó visszaadta már az összes elrablott templomot. Ruszinszkó felszabadításának nyolcadik évében még mindig tizenhét görög katolikus templomot használnak a schizmatikusok, mert a kormányzó eddig nem ért rá megadni a köteles jogvédelmet a megtámadott hatközségeknél.

Sanghait elvágják az északi csapatoktól

Heves hóviharok akadályozzák a kínai harcokat Véres zavargások Singaporeban

Sanghai kínai negyedében kihirdették az ostromállapotot

Londonból jelentik: Kinából érkező jelentések szerint

Kai-Feng körül heves ütközet kezdődött

Csang-Cso Lin tábornok csapatai és Ho-Nan tartomány hadserege között. Az ütközet szintere egészen Csun-Csan-ig terjed, amely igen fontos vasúti csomópont.

Vasárnap éjjel heves hóviharok törtek ki Kinában, amelyek a hadműveleteket lényegesen megnehezítik.

Hír szerint Csang-Cso-Lin csapatai tért nyertek és elfoglalták Csung-Mo-Pian vasutállomást. Mukdenben olyan hatalmas hóviharok tombolnak, amelyenekre évtizedek óta nem emlékeznek. A hóviharok megakadályozzák minden forgalmat.

Kai-Feng birtokáért az északi csapatok és a kantoni hadsereg között elkeveredett harc folyik a Tai-Ho tó környékén. Még meg nem erősített hírek szerint a

kantoniak egyik irreguláris osztaga vasárnap hajnalban megszállta Su-Csant, a Shanghai-

Nanking vasutvonal egyik gőcpontját. Ezzel Sanghai és az északi csapatok között az összeköttetés megszakadt.

A Jangsekiangon horgonyzó kínai flotta, amelynek Jang tenger-nagy a parancsnoka és amely huszonkét egységből áll,

átpartolt a kantoniakhoz.

A hadihajók bevonták a kínai közvétség zászlaját és a kantoni lobogót húzták fel az árbócokra.

A sanghai-i nemzetvédelmi osztag lázasan dolgozik a védelmi vonal kiépítésén. Az önkéntes nemzetőrség vasárnap dísz-szemlélt tartott.

A sanghai-i kínai negyedben kihirdették az ostromállapotot.

Singaporeban vasárnap véres zavargások voltak. A Sun-Jat-Csen emlékére rendezett felvonulás a kantoni kormány mellett tüntetéssé fajult. A rendőrség először gummitokkal próbálta szétzavarni a tömeget, majd amikor ez nem sikerült, sortűzet adott. A tüntetők közül tizenötön meghaltak és igen sokan megsebesültek.

A magyar kultuszminiszter Olaszországban

Klebsberg Kunó gróft ünnepélyesen fogadták az olasz határon — Bethlen pénteken számol be a külügyi bizottságban római utjának jelentőségéről

Magyarország csak engedmények ellenében köt szövetséget

Rómából jelentik: Olasz kormánykörökben nagy előkészületeket tesznek a magyar miniszterek fogadtatására és az ünnepek programját már összeállították. Klebsberg Kunó gróf kultuszminisztert — akinek arcképét a legtöbb olasz lap közli — kedden reggelre várják Rómába. Klebsberg elsősorban Hory András római követtel fog beható tárgyalást folytatni.

szerdán este Fedele olasz kultuszminiszter estélyt ad Klebsberg tiszteletére

a római Grand Hotelben. Ezt megelőzőleg Klebsberg hivatalos látogatást tesz az olasz kultuszminiszternél, akivel meg fogja beszélni a budapesti múzeumba elvitt két Korvina visszaadásának módját. Klebsberg viszonzni fogja Fedele kultuszminiszter estélyét.

Az olasz királyi pár is ünnepélyesen fogadja a magyar kultuszminisztert.

Klebsberg Rómában olasz nyelven tart felolvasást az olasz-magyar kulturkapcsolatokról és előadását megismétli Milanóban is.

Mint Triesztből jelentik, Klebsberg Kunó gróf hétfőn kora reggel érkezett az olasz határra. Posthumia olasz ha-

tárállomáson Fedele közoktatásügyi miniszter nevében Reina tanfelügyelő fogadta és üdvözölte.

A határállomás pályaudvarán a fasiszta ifúsági egyesület csapata volt felállítva Klebsberg tiszteletére, aki elvonult az arcvonal előtt és a fasiszták római üdvözléssel fogadták.

A pályaudvaron megjelent sok olasz újságíró, köztük néhány nagy lap tudósítója, akiket Klebsberg a vasúti kocsiban fogadott és ismertette előttük olaszországi utjának a célját.

Budapesti jelentés szerint Bethlen miniszterelnök intézkedett, hogy pénteken üljön össze a külügyi bizottság, amelynek ülésén

Bethlen részletesen nyilatkozik a foga külpolitikai helyzetéről és római utjának jelentőségéről.

Utána Valkó Lajos külügyminiszter fog beszámolni genfi tanácskozásainak eredményéről. A külügyi bizottság ülésével kapcsolatban Beck Lajos pártönkivüli ellenzéki képviselő, aki egyik legalapossabb ismerője a külpolitikai kérdéseknek, újságírók előtt a következőket mondotta:

— A külügyi bizottság pénteki ülése ezúttal rendkívül nagy jelentőségű. A parlament végre tájékozódik azokról a célokról, amelyek Bethlen az olasz orientáció megvalósításában vezetik. A kérdés annál fontosabb, mert

Olaszország ratifikálta a besszarábiai egyezményt és ezzel most már világosabban bontakoznak ki annak az angol-olasz nagyszabású koncepciónak a körvonalai,

amelyek Kelet-Európát az eddigi francia vezetés alól kivonva oroszellenes éllel, egységes blokkba akarják tömöríteni.

Ennek a legnagyobb nehézsége a jugoszláv kérdés, amelyet az olasz hatalmi törekvésekkel alig lehet összhangba hozni.

Az a látszólagos barátsági szerződés, amelyet Jugoszlávia Olaszországgal kötött, csak papiroson van meg és a tiranai szerződés kettétépte.

Magyarország helyzete ebben a szituációban a lehető legkedvezőbb. Egyfelől az angol-olasz blokk, másfelől Jugoszlávia pályázik barátságunkra.

Nincs messze már az az idő, amikor angol és olasz ösztönzésre

Romániának konkrét ajánlattal kell előlépnie, éppúgy Jugoszláviának is, amely nem nézheti tovább ölbetett kézzel bekerítését.

A kérdés most csak az, hogy a magyar kormány megtudja-e őrizni a hidegvérét ebben a legkritikusabb pillanatban és

a magyar kormány józan mérlegeléssel meg tudja-e állapítani azt a határt, ameddig követeléseiben elmehet,

anélkül, hogy sikerünket kockáztatná és viszont nem követel-e kevesebbet, mint amennyit az adott kedvező helyzetben a szövetségért elérhetünk.

Egyszerű »barátsági s viszontbiztosítási« szerződésekre ma már Magyarország nem kapható.

Beck Lajos nyilatkozata politikai körökben nagy feltűnést keltett.

A gyáriparosok akciója a szubotical Zorka-gyár érdekében

Megalakult a bácskai gyáriparosok szekciója

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara gyáripari szekciója Manojlovics Dusán szubotical gyárigazgató elnökletével vasárnap délután tartotta meg alakuló ülését.

A szekció elnökévé Faith Gyula noviszadi malomtulajdonost választották meg, a kamara központi választmányába, mint a gyárosok képviselőjét, Manojlovics Dusánt küldték ki, aki egyúttal a kamara alelnöke lesz. A szekció közlekedésügyi bizottságába beválasztották: Manojlovics Dusánt és Bogdanovics Zsivorádot, a pénzügyi bizottságba: Lepedát Iliját, a szubotical Városi Takarékos igazgatóját és Szlepcsevics Zsárkót, a vámügyi bizottságba: Achs Izort és Micsics Iliját.

A gyáriparosok szekciója elhatározta, hogy a szubotical Zorka-gyár érdekében akciót indít a kormánynd, valamint, hogy a legközelebbi jövőben egy széleskörű gazdasági ankétot hív egybe, amely a munkaadók szociálpolitikai megterhelésének kérdését beszéli meg. A gyáriparosok szekciója megállapítja azokat az előnyöket, amelyeket a munkások a kerületi munkásbiztosító pénztár révén élveznek és serelemnek tartja, hogy a munkásbiztosító pénztárak országos központja Zagrebban díszes palotákat épít, továbbá, hogy a munkásbiztosító tisztségviselői teljesítményükhöz képest nagy fizetéseket kapnak.

A szekció végül elhatározta, hogy a Vajdaság összes gazdasági szervezeteinek és parlamenti képviselőinek bevonásával Beogradban nagyszabású gazdasági konferenciát hív egybe, melyen a vajdasági gazdasági élet súlyos helyzetét vitatják meg.

Szardán hirdetik ki az ítéletet Kmetty Károly bűnpörében

**Az ügyész szerint a gyilkos britan-
názis tiszt nem lehet nemzeti hős**

Budapestről jelentik: A napok óta tartó izgalmas tárgyalás után hétfőn került a sor a perbeszédre Kmetty Károly bűnpörében. Szentkirályi Béla katonai ügyész vádbeszédében utalt arra, hogy a védelem minden bizonytalanságot elhárítva, sőt nemzeti hősné fogja feltüntetni Kmetty Károlyt. Eppen ezért elsősorban azt akarja leszögezni, hogy a vádlott közönséges bűncselekményt követett el, tehát nem mártír és még kevésbé nemzeti hős, hanem egészen közönséges bűnöző. Az ügyész ezután sorra vette a vádpontokat. Megállapította, hogy Gábor Hugó tanárjelölt megölésénél szó sem lehetett az önvédelemről. Fejtegette ezután Nagel József százados megkötöttségét és hangsúlyozta, hogy milyen megrendítő volt látni ezt a szerencsétlen katonát, akinek homlokán hatalmas lyuk tátong, mert azon a helyen hiányzik a csont és a bőr alól látható az agyvelő működése. Ezenkívül a százados szeméből állandóan geny folyik és idegrendszer is megroppant. Ezt tette Kmetty Károly a hadsereg egyik értékes tagjával és feljebbvalójával. Az ügyész ezután áttért a rekvirálási ügyekre, majd Fischhof Dávid, majd Halm Nándor, Tóth István és Pongrácz Lajos megkötöttségéről beszélt és indítványozta, hogy a törvényszék mondja ki Kmettyt bűnösnek a vádbeli összes bűncselekményekben és szabjon ki olyan büntetést, amely arányban áll a bűnnel és amely alkalmas arra, hogy példát statuáljon, hogy a felkorbácsolt kedélyeket megnyugtassa és teljesen helyreállítsa a megbontott jogrendet.

Ulain Ferenc kezdte meg ezután védbeszédét. Azzal kezdte, hogy a vád komolytalan és törvényellenes. Szerinte a tiszt büntetés elleni merénylet volt Gábor Hugó viselkedése, akit Kmetty ezért jogosan lőtt le. Sorra vette ezután a rekvirálási vádakát és mindegyikről azt igyekezett bizonyítani, hogy Kmetty parancsra cselekedett. A különböző letartóztatásokra vonatkozóan megállapította, Ulain, hogy Kmettynek joga volt

a letartóztatásokhoz és az illetők őrizetbentartásához. A védő csak Nagel százados esetében látja bebizonyítottnak a bántalmazásokat, ebben az esetben azonban kéri az amnesztia rendelet al-

kalmazását és Kmetty Károly felmentését.

A bűnpörben szardán délelőtt tíz órakor hirdeti ki a honvédtörvényszék az ítéletet.

Egész Bánát követeli a becskerekai kamara fentartását

A bánáti kereskedelmi és iparkamara plenáris ülése

Becskerekről jelentik: A becskerekai kereskedelmi és iparkamara vasárnap délelőtt plenáris ülést tartott Jankovics Koszta kamarai elnök elnöklése alatt. A közgyűlésre betérjésztették a múlt évi zárszámadást és az évi jelentést, amelyet a közgyűlés elfogadott.

Csuresin Nikola panaszvívő kereskedő panaszolta el ezután, hogy a panaszvívő telekkönyvvel négyezeröttszáz bekelezési kérvény fekszik elintézetlenül. Radicev Lázár kereskedő felhívta a kamara figyelmét arra, hogy Beeskereken egy pénzügyőr sorba járta a kiskereskedőket és mindeniktől kétszáz dinárt vett fel jogtalanul.

Jovanovics Giga novibecseji kereskedő bejelentette, hogy egy pénzügyi tisztviselő a kumani parasztoktól adó címén harmincezer dinárt vett fel jogtalanul és azt elikkasztotta. A tisztviselőt letartóztatták, de később szabadonbocsájtották és még ma is tisztviselő Dragutinóvón.

Filipovics Péra a vrsaciak utlevélkérelmét panaszolta el, majd Sztanolovics Sándor kamarai titkár bejelentette, hogy a minisztérium jóváhagyta a kamara 1927 évi költségvetését, de a minisztérium egyúttal azt ajánlotta, hogy a becskerekai kamara minél előbb egyesüljön a noviszadival, mert a becskerekai kamarát megszüntetik.

Ezután Jankovics Koszta kamarai elnök emelkedett szólásra és beszédében támadta Koszics Mirkó dr. noviszadi kamarai főtitkár, a kereskedelemügyi miniszter volt helyettesét, aki habár bánáti származású, mégis azon volt, hogy megszüntessék a becskerekai kereskedelmi és iparkamarát.

Noviszadon már 1918. decemberben megalakult a bácskai kamara, mert azt a vármegyét a szegedi kamarától elvá-

lasztották, a Bánát azonban továbbra is Temesvár felé orientálódott, mert Temesvár akkor még jugoszláv volt. 1919-ben, amikor Temesvár elszakadt, Beeskerekre szállították a temesvári kamara iratait. Az akkori kereskedelemügyi miniszter azonban ártírt, hogy az iratokat adják át a noviszadi kamarának. A becskerekai iparosok, gyárosok, kereskedők a becskerekai vármegyeháza nagytermében később az egész Bánát tiltakozó gyűléseket tartott a miniszterre rendelte ellen és kérte, hogy a Bánát közgazdasági központja Beeskerek legyen. A miniszter 1920. februárban engedélyezte, hogy ideiglenes kamara létesüljön. A kamara mindaddig ideiglenes marad — szolt a miniszteri rendelet — amíg a minisztérium a kamara alapszabályait jóvá nem hagyja és a választott vezetőséget meg nem erősíti állásában. Ez 1920. áprilisában megtörtént. A minisztérium véglegesen jóváhagyta a kamara alapszabályait és ezzel a kamara megszűnt ideiglenes lenni. Koszics dr., aki a becskerekai kamarát ideiglenesnek vezette, tévesen van tehát informálva.

Jankovics bejelentette, hogy ha a Vajdaságban csak egy kamara volna, úgy Noviszadé volna az első, mert Noviszadon van majdnem minden állami főhivatal, azonban a mai közlekedési viszonyok mellett a noviszadi kamara kevésbé tehet lépéseket a bánáti közgazdaság megvédésére.

Jankovics Koszta nagy lelkesedéssel fogadott beszédét után Csuresin Nikola (Panaszvívő) szólalt fel, majd Milles Szvetozár, a kikindai iparosok egyesületének elnöke bejelentette, hogy a kikindai iparosok kimondták, hogy el akarnak szakadni a becskerekai kamarától és a beogradai kisiparosok szövetségéhez akarnak csatlakozni.

Erre a bejelentésre nagy izgalom keletkezett, a szópokok egymásután szólaltak fel és heves vita támadt. Végül nagy lelkesedéssel határozati javaslatot fogadtak el, amelyben követelik, hogy a bánáti kamara Beeskerek székhellyel továbbra is fennmaradjon.

Jankovics Koszta elnök bejelentette, hogy Mihajlovics Dusan javaslatot tett az igazgatóság ülésén, hogy egyetemi végzettségű főtitkárt válasszanak, mert Koszics Mirkó dr. főként azt kifogásolta, hogy a becskerekai kamarának nincs egyetemi végzettségű főtitkára.

Csuresin Nikola szerint a titkári állás betöltésénél nem az egyetemi végzettség hanem a szaktudás a fontos, ami Sztanolovics Sándor jelenlegi titkárnak megvan. A közgyűlés harmincöt szavazattal öt ellen elvetette Mihajlovics javaslatát, mert Sztanolovics Sándor működésével a legteljesebb mértékben meg vannak elégedve.

Ezután a vasárnapi üzletzárásról volt még nagy vita.

A közgyűlést fél egy órakor zárta be Jankovics Koszta kamarai elnök.

A leszerelési konferencia junius elsején ül össze Genfben

Newyorkból jelentik: Miután a japán és angol kormány hivatalosan is elfogadta az Egyesült-Államok meghívását a három nagyhatalom leszerelési konferenciájára,

a washingtoni kormány elküldte Londonba és Tokióba a formális meghívót, amely junius elsejére Genfben hívja össze a leszerelési konferenciát.

A meghívóban az amerikai kormány sajnálkozásának ad kifejezést azért, hogy Franciaország és Olaszország a meghívást elhárították, de az Egyesült-Államok kormánya bizik abban, hogy a francia és olasz kormány érdeklődni fog a konferencia iránt és legalább tájékozódás céljából elküldi megbízottait a genfi konferenciára, amelynek határozatai nagy fontosságúak lesznek valamennyi állam számára.

Este

Irtó: Vándor István

Szinte odatapadt arca a kirakathoz. Finom kis feje volt, hasonló egy angora cicához. Pici orra kissé felfelé hajlott és kék szeme kimondhatatlan szomorúsággal nézegette a felhalmozott kincseket az üveg mögött.

Rossz kis kabát volt rajta és viseltes, másszínű szoknya. Keze kivörösödött a hűvös levegőtől, de uija hosszú volt és finom. Ringó léptekkel barangolt uccáról-uccára és sóvárogva nézte a selymekbe burkolt nőket és a nehéz aranyral átszótt szöveteket. De aztán elfáradt, bement a parkba és egy padra ült.

De csakhamar rájött, hogy álmodozni fölösleges időpazarlás és a rászálló estében kék szemével a lehetőségeket fürkészte. A színház jutott először is eszébe. De hirtelen ráeszmélt, hogy egy kalapbólt is jó lenne, egy finom üzlet, melynek ablakát nehéz csipke borítja és bent jó szag van, mint egy drogériában. Ismert egy kisasszonyt, kinek éppen úgy mint neki, egész vagyona kék szeme és borzas macskafeje volt, annak egy ur vett egy ilyen szép boltot és azóta a kisasszonyt nagyságának hívják. És itt megtorpant a fantáziája, mert nem tudott magának tanácsot adni, hogy az ember hogy juthat egy ilyen urhoz? Annak kell jelentkeznie, vagy neki kell keresni?

— Legalább a hajamat vágathatnám le — ötlött váratlanul eszébe a kislánynak és mert ebben a percben nem teljesülhetett kívánsága, egy kicsit elsírta magát.

— Az emberek a legritkábban teszik azt, ami helyén való. Ritkán sírnak és nevetnek akkor, amikor értelme van.

A kis lány a hangra összerendezte és felkapta fejét. Egy ur ült mellette a padon, egészen váratlanul. Nem lehetett

tudni, milyen idős, mert fel volt hajtva kabátjának gallérja és kalapját egészen a szemébe huzta, csak szakálának két kis hegyes vége látszott, amint pajkosan belenyúlt az estébe és finom fehér keze, amint botjára tamaskodva egymásra tette őket.

— Egy ur — mondta magában a kislány és elállott a szíve verése. Nem tudta, a jó Isten, vagy az ördög küldte-e és hogy illik-e felelni neki, ha valamit kérdez.

— A fiatalág ezer kifogást keres, hogy kiserüvé tehesse az édes percekét, mert még nem tudja, milyen kár érte. Ön is sir, holott a könnyektől vörös lesz a szemhéja és a keserűség furcsa grimaszba vonja ajkát, mely csöppet sem növeli báját.

A kislány gyorsan megtörülte szemét és dühös tekintet dobott a furcsa ember felé.

— Így jól van. Tehát tudja, hogy szép és bántja, ha valaki tagadni meri. Ha nem csalódom, azon törí fejét, a szépségét hogy tudná minél előnyösebben kamatoztatni. Ha okosan fog hozzá, nem lesz nehéz. Csak semmi sírás. Soha egyetlen könnyesepp. Hogy hívják?

— Anna. — Félve, bizonytalanul mondta meg nevét, ha kedve után ment volna, nem felel, mert félt ettől a furcsa embertől, kinek nem látta az arcát, csak a kezét.

— Van kedvese?

— Nincs — válaszolt félénken, bár nyelveskedni volt kedve es arcába kiáltani ennek a férfinak: mi köze hozzá.

— Szóval most keres.

— Honnét tudja? — ábrándozott Anna és odébb húzódott a padon.

— Álljon fel, had lássam termetét és fordítsa arcát a lámpa felé. Csakugyan szép. Szóval keres. Egy lovagias férfit, ki vállalná a költségeket. A kedves papa házmester, ha jól látom...

— Szobafestő, de nincs keresete és bánatában szegény részeg folyton.

— Ismerem az ilyen eseteket. Szóval a papa nem akadály. És ön, Anna kisasszony, hogy képzelet ezt a dolgot?

— Nem tudom...

— De mégis. Beszéljen csak. Élvezet hallgatni a hangját. Szóval egy szép kis lakás...

— És főleg sok szép ruha. Mit tudja maga, milyen lennék én egy divatos prémbundában. Nagyobb és karesubb. És a jószagu fürdőtől a bőröm puha és fehér lenne.

— Bravó és aztán? Folytassa csak.

— Nem tudom tovább.

— Szóval elmondani nem tudja, de megtenni igen.

— Miért kérdez?

— Nagyon tanulságos az ilyen tárgyalás. Ön úgy véli, hogy boldogságának egyetlen akadály — hogy nincs szép ruhája. Ezen lehet segíteni.

— Ez aztán? — Anna tünődve az idegen kalapja alá nézett.

— Nincs aztán. A ruha meglesz és én elmegyek.

— Elmegy? — Anna megütközve ismétli — elmegy és én ott maradok a szép ruhában.

— Ugy van. Ott marad a szép ruhában és vár...

— De miért megy el? Ha valaki ruhát vesz, az nem szokott elmenni. És kit várjak én aztán? Ez furcsa. Hát nem azért veszi a ruhát, hogy...

— Nem. Maga nekem nem kell, kislány.

— Nem? Akkor miért vesz ruhát?

Nevetett. Furesán, gúnyosan nevetett a kislány megütközve nézett kalapja alá.

— Magyarázza meg, ha mindene van, minek magának a — barát?

— Először is, az dicsőség, hogy az

ember tetszik, aztán soha sincs az embernek mindene. És ha szépen felöltöztette, úgy se hinnék el, hogy...

— Szóval, lebeszél arról, hogy maga mellé álljak csak úgy — barátságból és megvendégeljem egy öltözet ruhával. Szóval, ingyen nem kell a ruha?

Annuska felhuzta a vállát. Most olyan volt, mint egy dühös kis macska.

— Velem ne komédiázzon. Azért jött ide mellém, hogy sértessen? Én szép vagyok, tudja, szép és nem szorultam szájalomra. Ha nem tetszem magának — takarodjon. Nem elég, hogy az ember szegény, még gúnyolják és megvetik érte. Ha nem kellek az urnak, azt a ruhát, mit ígerte...

— De angyalkám, ne okoskodjon! Én csak attól óvakodom, hogy vén róka létemre egy ilyen ártatlan gvermeket a rossz utra tereljek. Ha ez magát sérti, kisasszony...

— Nem mondom éppen, hogy sért. de tudom, hogy nem ez a dolog rendje.

A furcsa ember felállt és furcsa mosollyal így szólt:

— Lehet, hogy jobban tudja a kisasszony. Az ilyen maganfajta vén bolond azonban más uton jár. Az én koromban az ember szereti már a tisztá szerelmet és gyönyörűséget talál egy buta cselekedetben. De ön jobban tudja tisztelt kisasszony, hogy egy pár méter szövetért milyen revans jár.

Annuska furesán felhuzta vállát, ilyen számszámot még soha se hallott és kurtán felel:

— Ugyan ne komédiázzon!

— Már pedig én magát lépre nem csalom, meg nem fogom és meg nem kopaszodom. Szép kisasszony, ön a tisztességgel találkozott... kezét csókolom...

A lány felbiggyesztette száját és mivel még ilyet soha se hallott, megvetően nézett utána és azt mondta:

— Bolond...

Ellentmondó tanuvallomások a Rác-pörben

Boschán Samu dr. meg van győződve arról, hogy Rácznak elrejtett pénze van — A Csehszlovákiába szállított liszt ellenértékének sehol nincs nyoma A vádlott szerint a liszt megromlott és elkobozták — Forgács Dezső topolai malomtulajdonos a vádlottra kedvező vallomást tett — Rác nem ajánlott fel Forgácsnak hatszázezer dinárt

Boschán dr. és Forgács izgalmas szembesítése

A Rác-pör hétfői főtárgyalásán az orvosszakértők kihallgatása után *Dimitrijevic* Drágó dr. sértett kérte a bíróságot, hogy vegyék jegyzőkönyvbe, hogy a vádlott, amikor ellene merényletet követett el, revolverével lövöldözve megsebesített egy telekkönyvi szolgát, akinek a golyó nadrágján ment keresztül.

Kengyelac Milivoj dr. védő kérte dr. *Momirovic* Velykó főkapitányhelyettes kihallgatását arra vonatkozólag, hogy a vádlottat nem lehetett a tett elkövetése napján kihallgatni feldúlt idegállapota miatt. A védő azt is kérte, hogy a vádlottat ideg-specialistákkal vizsgálják meg, mert a történetek annyira hatottak a vádlott idegzetére, hogy például a lővés alkalmával Rác kétségtelesen beszámíthatatlan állapotban volt. Végül kérte, hogy dr. *Török Béla* orvost bizzák meg a pszichiateri megfigyelésekkel.

Az elnök: *Takán inkább Szentenyvára küldjük?*

A védő: Nem állítottam, hogy védenem teljesen beszámíthatatlan.

Dr. *Putnik* védő kérte, hogy iktassák jegyzőkönyvbe *Dimitrijevic* Drágó Jr. kijelentését, hogy a golyó csak téli kabátját furta át, míg kiskabátját, mellényét és ingét nem lyukasztotta keresztül.

A bíróság dr. *Bartha* Antalt ellenőrző orvosszakértőnek rendelte ki és ugy határozott, hogy *Momirovic* dr. főkapitányhelyettes tanuként beidézik és a védő előterjesztésének figyelembevételével fogják kihallgatni.

Dr. Boschán folytatólagos kihallgatása

Ezután folytatták dr. *Boschán* Samu ügyvéd, csődtömeggondnok-helyettesnek tanukénti kihallgatását. A tanu kijelenti, hogy több pert indított a biztosítótársaságok ellen, beperelte a Közgazdasági Bankot és a Bosnyák Iparbankot a biztosítások miatt.

A könyvszakértőktől kaptam egy kimutatást a kinlevőségekről — mondotta. — A kimutatásban felsoroltak a végében szövegeztem fel, mert előzőleg megállapítottam, hogy a könyvekben néhány nem létező név, vagy már kihalt név is szerepel. Kiderült az is, hogy Rác többek között egy zagrebi ügynöknek hatszázezer dinár értékű lisztet adott el hitelbe, habár tudta, hogy az illetőnek csak egy irasztalból áll az egész vagyona. A vizsgálat befejezése után, amikor Rácot szabadlábra helyezték, említette, hogy egyezkedési tárgyalásokat kezdett a hitelezőkkel. En örültem ennek, de mikor egy ízben felkerestem Novyadon a Bosanska Industrijska Banka igazgatóját, az igazgató azzal fenyegetőzött, hogy Rácot csúás miatt feljelent. A Közgazdasági Bank vezérigazgatója, dr. *Kiss József* is ilyen úton akart elégtételt szerezni azért, hogy a közadós csalással túlterhelte vagyonát. En mindkét bankdirektort lebeszéltem erről, ami legjobban bizonyítja, hogy én nem voltam az egyezés ellen, hanem azon dolgoztam, hogy az egyezés minél hamarabb létrejöhön.

Negyszázezer dinár honorárium

— A közadós egy napon azt kérdezte — folytatta a tanu — hogy mennyi volna a mi költségünk, ha egyezséget kötne hitelezőivel. Kijelentettem, hogy erről csak dr. *Kiss József*el, vagy *Dimitrijevic* Drágó dr.-ral tárgyalhat. *Kiss József* dr. néhány nap múlva közölte veünk Rác kívánságát és azt mondta, hogy negyszázezer dinárral

elégedünk meg. Mi két napi gondolkodási időt kértünk és azután elfogadtuk az ajánlatot. *Kiss József* dr. azután arra kért bennünket, hogy ne folytassuk a pereket addig, amíg ő nem mozza létre az egyezséget a hitelezőkkel.

Kengyelac Milivoj dr. kérdésére a tanu kijelentette, hogy a prolongálás április 15-én jár le.

— A lapokban olvastam a merényletről szóló tudósításokat és azt, hogy Rác György jogos felháborodásra vonatkozik. *Ekkor kezdtem az ügyészségnek beadni az adatokat, amelynek alapján elkészült a vádirat Rác ellen.*

— Sok vád halkatszott ellenem és a csődtömeggondnok ellen és olyan bíre-

Csulinovic Ferdo dr.: Mi a véleménye tanu urnak, hogy Rác azért ment csődbe, mert nem kapta meg a biztosítási összeget vagy már a tűz előtt is rendezetlen anyagi állapotban volt?

A tanu: Az én megállapításom szerint a cég mérlege már a tűzeset előtt is passzív volt. A vádlott a malomgés napján kétféle háromszázezer dinárral tartozott főleg topolai kisembereknek, azonkívül kétféle dinár értékű gabona volt a malom raktáraiban elhelyezve. Erre mindössze tízenyolc láncc földje volt és a malom.

A vádlott: És kilencmillió biztosítási összeg!

A vádlott ezután több kérdést intézett a tanuhoz.

A vádlott: Ön ígéretet tett nekem, hogy családom ellen nem fog semmit tenni. Miért tartóztatta le akkor *Fülöp* Zoltánt, aki vöm és alkalmazottam volt?

A tanu: Én semmitéle olyan ígéretet nem tettem, hogy bármit is el fogok hallgatni. En akkor ismertem meg Önt és nem tudtam manipulációról, de addig takargattam a dolgot, amíg engem nem támadtak és vádoltak azzal, hogy önnel összejártsom. Különben sirva jöttek a kocsisai, cselédjei és könyörgtek, hogy szerezzem vissza készpénzeskijüket, amit magának kölcsön adtak.

Az elnök (Ráchoz): Miért adott *Fülöp*nek olyan szokatlanul nagy fizetést?

A vádlott: Ennek is van története. Amikor vöm lett, husz láncc földet ígértem neki, de nem irattam rájuk, mert elvesztettem volna hitelemet. Ezért na-

Az elnök: Hogy mi történt a liszttel, azt nem tudja?

Boschán: A lisztet itt megörölték, elküldték és a hitelezőknek be is mutatták.

Az elnök: Piszker kijelentette, hogy nem látta a fuvarlevelet.

Kendjelac Milivoj védő: Mindezeknek alapján az az ön meggyőződése, hogy ezt újabb vizsgálat tárgyává kell tenni?

Boschán: Az én impresszióm, hogy még súlyos bűntelekmények vannak, de egyelőre nem mentem tovább, azonban kötelességemnek érzem a csődtömeggel szemben, hogy Csehszlovákiába, Bécsbe, Zagrebba és Ljubljanába utazzam, mert ott még nagyobb követeléseknek kell lenni.

Kendjelac védő: A negyszázezer dinár honoráriumban benne van a tanu, mint csődtömeggondnok-helyettes tiszteletdíja.

A tanu: Nekem a csődtömegből nincs követelésem, csak dr. *Dimitrijevic*től.

A védő: Igaz, hogy az ingóságok eladása közben egyre jöttek újabb vevők, akik többet ígértek, mint amennyit a csődtömeg kapott?

ket hallottam, mintha én összehajszoltam volna a vádlottat a hitelezők kárára. Kijelentem, hogy sem magam, sem *kononim*, vagy ismerősim nem vettük a csődtömeghez tartozó ingóságokból semmit. Nekünk az volt a célunk, hogy mindent minél hamarabb eladjunk. A birtokot Német Péternek adtuk el, akit seha életemben nem ismertem. A gépeket 190.000 dinárért hirdetés után adtuk el.

Culinovic Ferdo államügyész: *Fülöp* Zoltán mondta önnek, hogy a cég pénze van nála?

A tanu: *Fülöp* kifejezetten azt mondta, hogy a pénzt Rácztól kapta. De az a szerződés alapján jart neki.

Aktiv vagy passzív?

gyobb fizetést adtam neki, hogy így kárpótoljam.

A vádlott intezett még néhány kérdést a tanuhoz, majd így folytatta:

— Ilyen sanyargatások után sértő rám néző *Dimitrijevic*nek az az arriemberhez nem illő kifejezése, hogy nem fogok vele kezeli.

Elnök: De kérem, ez nem ide tartozik. Ez az önök magánügye.

Dimitrijevic Drágó dr.: Jogomban van kezeli nem fogni ilyennel

Beszélgetés a vonatban

Boschán Samu dr. ezután kijelentette, hogy egyszer Topolára utaztában a vonatban *Forgács* Dezső topolai malomtulajdonos azt mondta neki, hogy Rác hatszázezer dinárt ajánlott fel neki a csődnyitás után valami közös üzletre. Ez magánbeszélgetés volt és *Forgács* később felelősségre vonta, hogy miért jelentette be a dolgot a szubotivai államügyészségnek.

A tanu elmondta még, hogy Rác összes adósságait a malomgés előtt az utolsó tél évben csinálta. Meggyőződése, hogy Rácnak ma is rengeteg pénze van elrejtve. Ezt az is igazolja, hogy a Csehszlovákiába szállított liszt vételára nincs sehol elkönyvelve.

A vádlott: A liszt elromlott és elkobozták. Személyesen voltam Csehszlovákiában, ezért nincs nyoma ennek az üzleti levelezésben.

A tanu: Ez az egész ügy nagyon gyanús és ha bent maradok a csődben, ki fogom deríteni.

A rejtélyes liszt

A tanu: Teljesen ki van zárva. Meglátetek minden tételt, amelyet olcsóbban adtam el, mint lehetett volna.

A védő: Dr. *Mannheim*nek sem adtak semmit olcsóbban?

A tanu: Mikor már mindent eladtunk, *Mannheim*, aki a csődválasztmány tagja volt, reklamáta, hogy neki nem adtuk el semmit, pedig most vett birtokot és be akarja rendezni. Ezután ő is vásárolt.

Az elnök figyelmeztette a védőt, hogy ezeknek a kérdéseknek nincs helye. A tömeggondnok intézkedéseit a csődválasztmány jóvá hagyta, tegyen a védő feljelentést a választmány ellen.

A védő: Ezeket az eladásokat nem a csődválasztmány, hanem egy ideiglenes bizottság intézte.

Majd a védő kérdésére kijelentette a tanu, hogy azért nem tett előbb feljelentést, mert nem akart utóba állni a megegyezésnek és még jobban megnehezíteni Rác helyzetét.

A vádlott: Nem adták el nyilvános árverésen a tárgyakat és megkárosították a közvagyon. négy-hatszázezer dinárral. Erre száz tanu is van.

Az ügyész indítványára dr. *Boschán*

tanu tanuallomására megsebesítették.

Dr. *Dimitrijevic* Drágó dr. a sértett felesége volt a következő tanu. Kijelentette, hogy múlt év szeptember-októberig nem vett észre semmit, de ekkor sokat látta előzőleg Rácot a ház körül. Ezt gyanusnak találta és szölt is férjének.

A vádlott: Többször vártam meg az uccán a doktor urat, mert észrevettem, hogy nem fogad szívesen és sokszor és nem is tartották be a sorrendet, előbb fogadtak olyanokat, akik később jöttek, mint én.

A nem létező ötszázezer dinár

Forgács Dezső topolai malomtulajdonost hallgatták ki ezután. Elmondotta, hogy a tűzeset alkalmával nem volt Topolán, de jól ismeri a Rácok körülményeit. A tűzeset előtt körülbelül egy évvel *Fülöp* Zoltán panaszkodott neki, hogy nem rendezték írásban viszonyukat apósával. Később, már a tűz után mondta Rác, hogy írásbeli szerződést kötöttek.

A vádlott: Lehet, hogy a tűz után mondtam *Forgács*nak, de a szerződést már előbb írásba foglaltuk.

Az elnök: Igaz-e, hogy önnök a tűzeset után öt-hatszázezer dinárt ajánlott fel Rác egy közös üzletre?

A tanu: Többször mondta Rác, hogy szeretne velem együtt üzletet kötni és én egy alkalommal felszólítottam, hogy adjon öt-hatszázezer dinárt, mert most volna egy jó üzlet, Rác azt válaszolta, hogy annyi pénze nincs, de körülbelül kétszázezer dinárt tud szerezni.

Az elnök kérdésére a vádlott kijelentette, hogy ha ezt annakidején mondtam *Forgács*nak, arra gondolt, hogy *Dimitrijevic* visszaadja azt a kétszázszáz-ezer dinárt, amit *Fülöp* Zoltántól elvették a csődtömeg javára, mert ez a pénz nem illette a csődtömeget.

Forgács Dezsőhöz a Csehszlovákiába szállított liszthe vonatkozólag intéztek kérdéseket és a tanu kijelentette, hogy a lisztállításról van tudomása és körülbelül egy héttel a szállítás után mondtotta neki Rác, hogy a vevő nem akarja átvenni az árut eredeti áron, mert az állítólag elromlott és tíz csehfillérrel olcsóbban akarja kilogrammonként. A tanu ajánlotta, hogy fogadja el az olcsóbb árat, de Rác felutazott Csehszlovákiába, a pozsonyi tőzsdén megvizsgálta a lisztet és ekkor kiderült, hogy romlott és emberi táplálkozásra egyáltalán nem lehetett eladni. Hazajövele után Rác azt mondtotta, hogy ipari célokra adják el.

A védő kérdéseire kijelentette a tanu, hogy abban az évben rendkívül nedves időjárás miatt nagyon sok buza és liszt megromlott és az is lehetséges, hogy a romlott lisztért kevesebb árat kap a kereskedő, mint amennyit a költségek kitesznek.

Izgalmas szembesítés

A bíróság ezután elrendelte *Forgács* Dezső és dr. *Boschán* Samu szembesítését annak megállapítására, vajjon mondta-e *Forgács* *Boschán*nak, hogy a vádlott ötszázezer dinárt ajánlott fel közös üzletre. A szembesítés során izgalmas jelenet játszódott le, mert mindkét tanu megmaradt eredeti állítása mellett. Az elnök kérdéseire dr. *Boschán* emelt hangon mondotta:

— Ezt az ügyet *Forgács* urral mi ketten már tisztáztuk. *Forgács* egy társaságban néhány nap előtt felelősségre vont, miért használtam én fel a hatszázezer dinárra vonatkozó jelentését, amelyet ő csak privátan mondott nekem. En viszont azért vontam felelősségre, hogy a nekem tett kijelentését a bíróság előtt te akarja tagadni. *Forgács* azt válaszolta, hogy én nagyon ügyes ember vagyok, ha a tárgyaláson ki tudom tőle csikarni ennek a kijelentésnek boismérését.

Forgács Dezső ezzel szemben határozottan megmaradt amellett, hogy a szóbanforgó kijelentést nem tette meg, hanem csak azt mondta *Boschán*nak, amit a tárgyaláson megismételt és szavait azal fejezte be:

— *Vagyok olyan jó kereskedő, hogy ha nekem öt-hatszázezer dinárt ajánlanak fel, azt el is fogadom.*

A szembesítés után az elnök a főtárgyalást berekesztette és folytatását kedden délelőtt kilenc órára tűzte ki.

"Ne körözzetek!"

A bicskázó vádlott, akinek más a véleménye, mint a tanuké

Becskekéről jelentik: Tordai magyarok álltak hétfőn a becskeréki törvényszék büntetőtanácsa előtt. A tordai vásáron, amely mindig igen igen mozgalmas szokott lenni, legutóbb Bajusz István bicskázás központjába került és olyan súlyos sebet kapott, hogy három hétig kórházban kellett fekiúdnia, meg is operálták. Tettesképen Belovai Jánosot jelentette fel, aki így vádlott lett a hétfői tárgyaláson.

Belovai nemcsak tagadásra fogta a dolgot, hanem kijelentette, hogy ellenkezőleg: Bajusz István szurta meg őt. Elbeszélése szerint Bajusz és társai régóta meg akarták verni, ezért mikor betért a kocsmába, rájuk szólt: Ne körözzetek engem! Erre Bajusz söröslövet vágott a fejéhez, ő viszont. Tülekedés keletkezett, bicskák villantak elő és Bajusz valahogyan megsebesült.

A tanuk merőben ellenkezőképen adták elő a történetet. Ugy, hogy Belovai odament Bajuszhoz, háromszor fejbe vágta és az össze is esett. Utána késsel fenyegetőzött, hogy aki közel megy hozzá, azt hasbaszurja. Rendőrt kellett hívni, aki karddal kényszerítette Belovait, hogy adja ki kezéből a bicskát. A rendőrkardtól származhatik Belovainak az a sérülése is, amelyre hivatkozik. A vádlott minden egyes tanuvallomásra ennyit szólt: Véleményem szerint nincs igaza. Az eltérő véleményekkel szemben végül a bíróságnak az volt a véleménye, hogy három havi fogságra ítélte Belovait.

A szentai csata

Véres legényháború tis sebesültek

Szentáról jelentik: Hétfőre virradó éjjel véres uccai verekedés történt Szentán. Az eset előzménye, hogy Győre Imre timármestert két héttel ezelőtt megverte Puskás Mihály pék. Vasárnap este a két haragos a Fehérhajóhoz címzett kocsmában időgált más más társaságban. Hajnaltájban hazafelé ment Puskás Mihály társasága rátámadt a másik csoportra, amelynek Barta Mihály, Almái Kovács Károly, Polják András, Hevér Lajos, Urda Ferenc, Győre Imre és Lengyel József voltak a tagjai.

A Posta-uccában a két csoport tagjai összetalálkoztak és szidalmazni kezdték egymást és pár perc múlva a eszöndes ucca földult csatatérre változott. A dulakodó legények a harc hevében Győre Imrét és Barta Mihályt késsel megsebesítették, míg Kurtis Józsefnek bottal törték be a fejét. A harcban összesen tízen sebesültek meg.

A rendőrség a verekedés hírére nyomban a helyszínen termett és összefogdosta a verekedő legényeket. Valamennyit bezáratották a kórházba. A legsúlyosabban Barta Mihály sérült meg, aki a nagy vérvesztés miatt a halállal vívódik. A rendőrség valamennyi verekedő ellen eljárást indít.

Kinos incidens

Kerenski newyo kielőadásán Egy nő arcul ütötte a volt orosz miniszterelnököt

Newyorkból jelentik: Mintegy ötezer orosz emigráns gyűlt össze vasárnap a Century-színházban, hogy meghallgassa Kerenszki előadását. Amikor a volt orosz miniszterelnök néhány híve kíséretében megjelent a színpadon, kinos jelenet játszódott le. Egy elegáns hölgy piros szegfűsokrot nyújtott át a volt miniszterelnöknek és miközben Kerenszki mosolyogva meghaltotta magát és a bokréta után nyult, a virágokat átnyújtó asszony jobbkezeiben tartott fehér keztyűjével arcútlötte Kerenszkit. A volt miniszterelnök megdöbben és halálhívóan mozdulatlanul állt. Hívei felháborodva tiltakoztak a botrány ellen, a monarchisták és kommunisták ellenben viharos tapsban törték ki.

A detektívek nyomban őrizetbe vették a botrányt okozó nőt és előállították a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Bray Katalinnak hívják és szabásminta-rajzolónő. Szentpétervárról került Amerikába és vallomása szerint azért akart bosszút állni Kerenszkin, mert a háború elején az ő parancsára vitték a harctérre vőlegényét, ahol elesett. Kerenszki kérésére a nőt még vasárnap szabadonbocsájtották.

A legrövidebb időn belül kiírják a vajdasági községi választásokat

A kormány költségvetési pótjavaslatban fogja a választási főpontját megállapítani

Beogradból jelentik: A kormány hétfőn délelőtt minisztertanácsot tartott, melyen megjelent a betegségéből felépült Uzunovics miniszterelnök is.

A minisztertanácsban Makszimovics Bózsó belügyminiszter beszámolt a boszniai és hercegovinai községek megszervezési munkálatairól és

előterjesztést tett a boszniai hercegovinai és vajdasági községi választások kiírására.

A választások határidejéről és egyéb kérdések rendezéséről egy külön költségvetési pótjavaslatot terjesztettek be. Számolni lehet azzal, hogy

a vajdasági községi választásokat a

Az amerikai szakszervezeti szövetség elnöke, William Green, hétfőn szívesen tanácskozott vasárnap Kerenszkiel, akivel közölte, hogy az amerikai munkásszervezetben részt kíván venni az orosz ellenforradalmárokat, feltéve ha Kerenszki teljes garanciát ad arra, hogy a szovjetkormány megbíztatása esetén a legszabadabb szervezkedési jogot fogják adni az orosz munkásszervezeteknek.

legrövidebb időn belül megtartják. miután az összes pártok sürgetik a választások kiírását.

A minisztertanács foglalkozott a közoktatásügyi miniszter költségvetési pótjavaslatával, mely a panacevói hidépítésre vonatkozik. A kormány elhatározta, hogy

a panacevói hidat a beogradi Karaburán építik föl.

A vasutvonalat pedig a beogradi oldalról Ovesa bánáti község felé vezeték. A hidépítés és a vasutvonal helyének végleges megállapítására egy bizottságot küldenek ki, melybe bevonták a német gyárak képviselőit is.

Módosította beismerő vallomását a palánkai gyilkos orosz

Letartóztatták a vendéglátó házvezetőjét

Noviszadról jelentik: Manhasov Sír, a meggyilkolt donkozák gyilkosa, Csurinov Licsa, hétfőn ismét a vizsgálóbíró elé vezette magát és újabb vallomást tett, amelyben módosította előbbi vallomását. Csurinov nagy hőbeszédűséggel mondta el újabb vallomásában az előzményeket.

A gyilkosság részleteit az utolsó mozzanatig ugyanugy adta elő, amint az első vallomásában is elmondotta, csak az előre megfontoltság szándékát tagadta és mindenképpen úgy akarta beállítani palánkai útját, hogy Mancsinov Karol hívta meg arra a buddhista újévi ünnepélyre, amelyet Kucsinov Sancesir rendezett és amelyre Mancsinov is hivatalos volt. Ő megérkezése után a disznóba ment, hogy ott kissé kipihenje magát. Ott támadt az a gondolata,

hogy végez a sógorával. A gyilkos nem tudta annak magyarázatát adni, hogy miért vallotta a csendőrségnél és első ízben a vizsgálóbíróknak, hogy előre megfontolt gyilkossági szándékkal utazott Karagyorgyevóra és miért tagadja most azt. Ezzel szemben bátyja és szeretője elfelejtik vallanak, sőt a többi tanu is terhelő vallomást tett. Tehát a beismerés visszavonásának nincs jelentősége.

A büntügyi vizsgálat újabb fordulata, hogy a tovarisevói csendőrség letartóztatta Kucsinov Sancesirt, a karagyorgyevói buddhista újévi ünnepély vendéglátó házvezetőjét, mert ruháján vérfoltokat találtak. Kucsinov azt állítja, hogy ruháját akkor vérezte be, amikor az orvos a holttestet megtekintette. Kucsinovot bezáratották a noviszadi ügyészség fogságába.

A Saar-kérdés kormányválságot idéz elő Németországban

A nacionalista miniszterek nemesen megelégedve Stresemann genfi magatartásával — Chamberlain a genfi eredményekről

Berlinből jelentik: A genfi népszövetségi ülés határozatai jobboldali német körökben súlyos elkedvetlenedést idéztek elő. Nemesek a fajvédők körében hanem

a kormánykoalícióban résztvevő német nemzeti pártban is hangoztatják, hogy Stresemann külügyminiszter a Saar- és Rajna-kérdésben példátlan mértékben meghátrált Briand előtt.

A Lokalanzeiger értesítése szerint a kormány nacionalista tagjai súlyosan kifogásolják, hogy Stresemann Genfben egészen más elvek szerint járt el, semmint azt Berlinben a birodalmi minisztertanácsban megígérte. Emiatt

a német nemzeti párti miniszterek a lenondás gondolatával foglalkoznak.

Politikai körökben biztosra veszik, hogy a genfi események miatt a jobboldali kormánykoalíció válságba jut.

A fajvédők a birodalmi gyűlés legközelebbi ülésén bizalmatlansági ir-

dítványt nyújtanak be a kormány ellen és valószínű, hogy a német nemzeti párt is a kormány ellen fog szavazni.

Mindazonáltal komoly politikai körökben nem tartják valószínűnek, hogy a Saar-kérdés miatt kormányválság fog kitörni. Londoni jelentés szerint

az angol sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg Stresemannnak a népszövetségi tanács elnöki székében tanúsított magatartásáról.

A Times szerint Stresemann a legnagyobb körültekintéssel, józan humorral és könnyed szellemességgel irányította a tárgyalásokat. Elnöki működése még a francia delegációban is kedvező benyomást keltett. A lap szerint

Stresemann működése jelentékenyen megerősítette a németek pozícióját a Saar-terület kiürítésének kérdésében.

Chamberlain angol külügyminiszter vasárnap este érkezett vissza Londonba és a pályaudvaron megjelent újságírók előtt legteljesebb megelégedésének adott

kifejezést a genfi eredmények és különösen a Saar-kérdés sima elintézése fellett. Hangsúlyozta Chamberlain, hogy

a márciusi ülészen nem voltak győztesek és nem voltak legyőzöttek és a Saar-kérdésben létrejött egyezség mindkét felet a legteljesebb mértékben kielégíti.

A felsősziléziai iskolák ügyében létrejött megegyezés pedig az angol külügyminiszter szerint újabb bizonyítéka a Népszövetség munkaképességének és ennek a kérdésnek a rendezése jelentékenyen hozzájárul a német-lengyel barátság megszüntetéséhez, sőt

remélhető, hogy ezután Németország és Lengyelország között más vitás kérdésekben is hamarosan létrejön a megegyezés.

Mint Párisból jelentik, Briand külügyminiszter vasárnap este tízenegy órakor tért vissza Párisba. A pályaudvaron összegyűlt újságírók ostroma elől a külügyminiszter azzal tért ki, hogy az ut fátadalmi nagyon megviselték és egyelőre nem kíván nyilatkozni. A külügyminiszter a pályaudvarról egyenesen a lakására hajtatott.

Odysseus hét lakomája

A Bácsmegeyi Napló új regénye

A jövő héten kezdi meg a »Bácsmegeyi Napló« Frank Heller »Odysseus hét lakomája« című regényének közlését. Vasárnap ér véget Forró Pálnak vasárnapi mellékleteink között regénye, a »Lohengrin kisasszony« és kedden már megkezdjük új regényünk folytatásos közlését. Frank Heller regénye izgalmas és érdekes olvasmány. A kitűnő író több regénye ismert és népszerű már a magyar olvasókörzés előtt, amely most kitűnő magyar fordításban megkapja Frank Heller egyik legizgalmasabb és egyben legmulatságosabb regényét is.

A regény főhőse egy különös görög milliomos, akit művészetszeretete Párisba visz, ahol naivitása és hisztékenysége a legiuresább kalandokba sodorja. A regény cselekménye Európa legelőkelőbb luksuszvonatának kirablásával kezdődik és egészen az utolsó fejezet végéig változatosan érdekfeszítő és mindvégig lebilincsel az olvasó figyelmét. Különös zamatot adnak a regénynek mitológiai vonatkozásai, amelyek a legmulatságosabban hatnak a modern világvárosi millióban, úgyhogy a regény, amely a mai Páris keresztmetszetét is adja, bizonyos tekintetben szatíra is.

Az »Odysseus hét vacsordja« című izgalmas regényt a Bácsmegeyi Napló a jövő héttől kezdve naponta megjelenő folytatásokban fogja közölni, úgyhogy az olvasó mindennap fog a lapban tudlálni regényfolytatást is.

Itt közöljük, hogy a vasárnapi regénymelléklet befejezésével, tehát március utolsó vasárnapján kibővült kedvelt gyermekmellékletünk: a »Habos Torta« amelyből kis olvasóink március 27-től kezdve dupladagot kapnak.

Vérszegények, Ideggyengék, Sápadt fiatal leányok, Fejtetlen beteges gyermekek, Álmatlanok, szédülők

kiváló eredményt írtak a Grossinger-féle MALACHIN (vasas Malaga-bor) Naponta étkezés előtt egy kis pohárral friss vörö, jó idegekkel, egészségét nyújt.

A legkiválóbb orvosok által ajánlat. A Malachin izé pompás és így főleg a gyermekok szívesen veszik. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy rendelhető a gyári lezakathól fél literes üvegeinket 50 díj-ért. Grossinger gyógyszerár, Novisad Trg Golobodjeva 2398

Kormánybalépés vagy obstrukció

Radics megbizottakat küld Beogradba

Zagrebból jelentik: Radics István a már-már rendszeressé váló sajtókonferencián, hétfőn ismét nyilatkozott az újságíróknak és megcáfolta nagy feltűnést keltett szombati nyilatkozatát. Az újságírókkal folytatott beszélgetésnél jelen volt a pártvezetőség és báró Schwegel, az ismert diplomata, aki tudvaleg Radics külügyminiszterjelöltje.

Radics először a beogradi tartomány ügyével foglalkozott. Felháborodásának adott kifejezést, hogy Beograd és Pancevo el akarnak szakadni a beograd tartománytól. Szerinte ehhez nem elég a pénzügyi törvény egyszerű toldaléka, mert a tartományi beosztást az alkotmány írja elő. A beogradi tartomány költségvetése harmincegy millió, ebből a Bánát és a Bácska huszonnyolc és fél millió dinárt fizet és Beograd mégis sokalja a terheket. Ezután áttért a politikai helyzetre és a következőket mondta:

— *Mi nem tárgyalunk, hanem csak beszélgetünk, a kormánybalépésről.* A mi álláspontunk, hogy a kormánynak változni kell, különben nem szavazzuk meg a költségvetést. Ha a kormány összeté-

tele rövidesen nem változik meg, meg fogjuk mutatni, hogy *tizennyolc miniszterium, költségvetésnél ötven-ötven képviselő fog felszólalni.* Mi két évig hallgatunk, jogunk van most beszélni.

— Beogradba fogom küldeni *Mácsiket, Predavecet és Kossalics mérnököt. Ők meg fogják kérdezni a radikálisokat, akarják-e ismét a megegyezés kormányát vagy sem.* Tárgyalni valónk nincs. Ha ezt a politikát elfogadják, velük megyünk és egyek leszünk az egész országban, még Macedóniában is, ha nem, ellenzékben maradunk. *Trifkovics Márkóval semmiestre sem megyünk.*

Radics ezután bírálta az egyes pártok kormányképességét, majd áttért a külpolitikára és így folytatta:

— Jó volna, ha a jövő külügyminisztere horvát ember volna, mert ez a külföldön is jó hatást keltene. De, ha ez nem következik be, legalább szakembert kell tenni a külügyminisztérium élére. *Lazarovics Bránkót, Gyukles londoni követet, vagy Nesics Ljubát, mert ezeknek legalább van diplomáciai praktikusok* — fejezte be nyilatkozatát Radics.

Csak egy csokor virágot!

Felmentették Rotter Olga merényletét

Beogradból jelentik: A beogradi törvényszéken hétfőn vonták felelősségre *Dominkovics Márkó* beogradi magánújságíró, aki azzal volt vádolva, hogy revolveres merényletet követett el *Rotter Olga* szubotivai származású beogradi leány ellen. Mint ismeretes ez év február 24-ikén éjjel történt, hogy *Dominkovics* felesalta lakására *Rotter Olgát* és ott arra kérte, hogy legyen a felesége. A leány elutasító válaszára pedig, amint annakidején a nyomozás megállapította, revolvért vett elő és kétszer rálőtt *Rotter Olgára*. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és a tárgyalóterem zsúfolásig megtelt.

A bíróság felolvasta a rendőrségi jegyzőkönyveket, amelyek szerint *Dominkovics* és *Rotter Olga* előzetes megbeszélés alapján a *Politika* szerkesztőség előtt találkoztak, aztán felmentek a fiatalember lakására. Ott *Dominkovics* nyomban előállt ajánlatával, mire *Rotter Olga* csak ennyit mondott:

— *Erről nem lehet beszélni sem.*
— *Ha nem — válaszolt a fiatalember — megöllek téged is, magamat is, mert nincs értelme, hogy tovább éljek.*

A leány, hogy megnyugtassa, azt mondta, hogy a házasságukat lehetlenné teszi súlyos betegsége, mire a

fiatalember elővette, revolverét és kétszer elsütötte.

Rotter Olga a rendőrségi jegyzőkönyvekkel kapcsolatban kijelentette, hogy *azok tartalma nem felel meg a valóságnak*, mert *Dominkovics* önmagát akarta megölni, ezt meg akarta akadályozni, birkózni kezdtek és így sült el a fegyver, amely őt sebesítette meg.

— *Ép ezért kérem —* mondotta *Rotter Olga* — *hogy a vádlottat ne büntessék meg.*

A vádlott megerősítette a leány vádlomását, majd *Krsztics Jován* ügyvéd elmondta védőbeszédét. Részletesen foglalkozott a történetekkel és kijelentette, hogy védence részéről nem volt ölési szándék.

— *A vádlott —* mondotta — *héves véru dalmát, aki beleszeretett egy igen temperamentumos nőbe. Gyilkossági szándékról nincs szó, ezt megerősíti a sértett is, aki kárpótlásul nem kíván egyebet, mint egy csokor virágot a vádlottól.*

A bíróság rövid tanácskozás után a vádlottat felmentette és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését. A közönség a bíróságot lelkesen megállapította. *Dominkovics oda ment Rotter Olgához és kezét csókolt neki, majd együtt hagyták el a tárgyalótermet.*

Halálos foghuzás

Egy vrsaci fogorvost gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádol a belacrkvai ügyészség — Rozsdásak voltak-e a műszerek?

Belacrkváról jelentik: Feltűnést keltő ügyben folytatta le a nyomozást a belacrkvai törvényszék s a vizsgálat adatai alapján dr. *Schnur Gyula* tekintélyes vrsaci fogorvost az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolta.

Mintegy másfél évvel ezelőtt, 1925 szeptember 10-én *Jost József* felkereste dr. *Sobajics* Vladimír vrsaci fogorvost, akinél fogat huzatott. Két nap múlva dr. *Schnur Gyula* fogorvos huzta ki két fogát *Jostnak*, aki néhány nap múlva, szeptember 21-én meghalt.

Jost váratlan halála után az ügyészség elrendelte a vizsgálatot mind a két fogorvos ellen, bizottság szállt ki rendelőkbe, ahol állítólagos rozsdás műszereket találtak. Október 8-án pedig exhumálták *Jost* holttestét.

A vizsgálat lefolytatása után *Nedeljkovics Boskó* királyi ügyész K. 1480/926. szám alatt vádiratot nyújtott be dr. *Schnur* ellen.

A vádirat ellen dr. *Gyurics Nika* vrsaci ügyvéd dr. *Schnur Gyula* képviseletében

kifogásokat adott be. Dr. *Sobajics* Vladimír ellen vizsgálat volt folyamatban azon a címen, hogy *nála egy darab rozsdás műszert találtak* és anélkül, hogy *Sobajics* ellen megszüntették volna az eljárást, *Schnur* ellen adtak be vádiratot. *Sobajics* az eljárás során azzal védekezett, hogy a rozsdás műszert csak akkor használta, amikor még tanult és ezt a védekezést a nyomozás során el is fogadták. *Schnur* tanukra is hivatkozott s ezek igazolták, hogy a beavatkozás alkalmával ezeket a műszereket nem használta.

A védelem hivatkozik arra, hogy a *boncolás alkalmával az állkapcsot nem szedték szét s nem állapították meg, mi miatt következett be a halál, hanem felülről, a koponyából állapították meg, hogy *Schnur* beavatkozása okozta a páciens halálát. Mindezekből tehát az következik, hogy *Schnur* beavatkozása közben állott be a halál s eladta, hogy annak a fognak, amelyet dr. *Sobajics* huzott ki, három gyökere volt, mind a három gyökér beletört az álla-*

pocsha. Ezt is meg kellett volna állapítani, de ez valószínűleg véletlenségből elmaradt.

A védő előadja, hogy a *periatokhoz egy fog is van mellékelve. Ez azonban nem az a fog, amit dr. Schnur Gyula huzott ki.* Ezt dr. *Burghardt Imre* vrsaci orvos és *Jakovovics Irén*, kik az orvosi beavatkozásnál jelen voltak, bizonyítják.

A védő állítása szerint a *boncolást nem is orvosok, hanem egy Héger nevű úpoló végezte.* Igaz, hogy orvosok jelenlétében, de azért mégis csak egy úpoló boncolta fel a hullát. *Mikor pedig október 8-án az exhumálás történt, ki sem vették a hullát a sírból és a bizottság kint sem volt a temetőben.*

A vádtanács foglalkozott az ügyvel és mielőtt érdemében döntött volna, elrendelte dr. *Kugel Gyula* belacrkvai fogorvosnak szakértői kihallgatását. A szakértői vélemény van hivatva dönteni, hogy mi okból következett be a halál, van-e okozati összefüggés a foghuzás és a halál között s ha igen, akkor kit terhel a felelősség?

HIREK

VÁROSI MOZI. Hétfőtől—szerdáig *Az asszonyfaló.* *Hugó Bettauer* regénye után, 7 felvonásban *A főszerepben: Henny Porten, Fényűző asszonyok* filmjáték 6 felvonásban. *A főszerepben Lee Parry.*

— **A királyi pár Párisba utazik.** Párisból jelentik: Bukaresti jelentés szerint *Alekszandar király* és *Mária királynő* Őfelségeik, akik néhány napja a fővárosban tartózkodnak, a hét végén Párisba érkeznek.

— **Noviszdai új városparancsnoka.** *Noviszdáról* jelentik: *Zsivkovics Milisav* tábornok *Ljubljana* hadosztályparancsnokot *Noviszdára* helyezték, mint városparancsnokot. *Zsivkovics* tábornok vasárnap este érkezett *Noviszdára*, ahol a helyőrség egész tisztikara fogadta. *Zsivkovics* tábornok új hivatalát szerdán foglalja el.

— **Átvette hivatalát a noviszdai államügyész.** *Noviszdáról* jelentik: *Danjanovics Dusan* államügyész hétfőn letette az esküt *Balugdzics Vladimir* törvényszéki elnök kezébe és rögtön átvette hivatalát.

— **Hivatalvizsgálat a palánkai pénzügyigazgatóságon.** *Palánkáról* jelentik *Petrovics Branislav*, a beogradi főszámvetési hivatal osztályfőnöke hivatalvizsgálatot tartott a palánkai járási pénzügyigazgatóságon. A hivatalvizsgálat befejezése után *Petrovics* a legnagyobb meglepetéssel fejezte ki *Kirschner Enit* járási pénzügyigazgatónak.

HAKELL ALKATRÉSZ, RADIO — A CIM NOVISAD, ALTERNO

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek, valamint tulsok ivás és dohányzás, vagy morfium és kokain élvezete idéz elő, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata fontos segédeszköz képez. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a *Ferenc József* víz többek közt ólommérgezésnél meggyógyítja a makacs székrekedést, mely a kínos görcsöknek egyik okozója. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Földrengés Apatinban.** *Apatinból* jelentik: Vasárnap délután félnegy órakor két másodpercig tartó földrengés volt. A földrengés kárt nem okozott.

Dr. Földes-féle
MARGIT KREM
ma már mindenkinek nélkülözhetetlen.

Szerző a foghuzásban

Most készül *Tamás István* *Öt világ-rész a Szajna partján* című szép és érdekes könyve. Akármennyire mentes volna is egyébként az emberi hiúságtól, ilyenkor minden szerző érthető izgalommal lesi a nyomdagépből kikerülő íveket. *Tamás István* meg van fosztva attól a gyönyörűséggel telő izgalomtól, amelyet a készülő könyvvel való foglalkozás okoz. *Tamás István* a foghuzásban kapja kézhez új könyvének első példányát. Egy hónapra kénytelen bevonulni egy szerencsétlen és tévesen értelmezett cikke miatt. Két évvel ezelőtt a palicsi fürdőbiztos ráérő idejében rendfőnököt adott ki, amelyben a kis öleket kitiltotta a palicsi parkból. *Tamás István* két kis kutya nevében írt humoros cikkben foglalkozott ezzel a rendelettel. A palicsi fürdőbiztos feljelentésére sajtópör lett a tréfás cikkből s *Tamás István* a szerb büntetőtörvénykönyvbe ütköző *hivatalnokértésben* mondották ki bűnösnek s a törvényszék pénzbüntetést kiszabó ítéletét a semmitőszék egy havi fogházbüntetésre változtatta át. A benyújtott kérvénynek nem volt foganatja, *Tamás István*, aki most a francia irodalom és politika vezető egyéniségeivel folytatott beszélgetéseit adja ki könyvben, egy hónapra bevonul a sárga házba. Akármilyen szomorú is, hogy egy fiatal, tehetséges írónak a szép tavasz egy hónapját fogházi cellában kell eltöltenie, reméljük, hogy *Tamás István* írói pályáját nem fogják károsan befolyásolni — a fogházi impressziók.

— **Taxaméteres motoros bicikli Bécsben.** Bécsből jelentik: Egy automobilvállalkozó engedélyt kért a városától, hogy taxaméterrel felszerelt kétüléses kis motorbiciklit állíthasson a bérkocsiallomásokra s bemutatta ezt az új kocsitípust. Olyasfajta a kétüléses karosszéria, mint amilyeneket üzleti célra áruszállításra szoktak használni. A sofőrülés és a kormány hátul van, a két ülés az utas számára elől az árucikkek elhelyezésére szolgáló láda helyén. A legközelebbi napokban próbaképpen már járni fognak Bécsben néhány ilyen motoros-taxi. A tarifa nagyon olcsó lesz, mert az alapdíj az autótaxi ötven garasos, illetőleg luxuskocsinál nyolcvan garasos tarifájához képest csak harminc garas.

GOWE
Gyár:
Gristian Gottlieb Wellner A. G. Auerhammer b/Auer
Képviselet: **Alfred Kreuser, Subotica**

— **Az olasz asszony.** Szombaton és vasárnap este mutatja be a Népkör műkedvelő gárdája *Szenes Béla* háromfelvonásos vígjátékát. „Az olasz asszonyt”, a bemutatásnak külön érdekessége, hogy a vígjáték főszerepét *Engel Margitka*, a becskeréki *Ady-társaság* kiváló műkedvelő primadonnája játssza. Jegyek elővételben a *Malagurszky-féle* trafikban (*Steiner* cukrász mellett) kaphatók.

Elszakíthatatlan harisnyák
csa 14 BRÁČA SCHÖNBERGER-441
Novisad, Javrejska ul. 5.

— **A tizenhárom öngyilkosságellenes ligája.** *Newyorkból* jelentik: Az amerikai egyetemeken feltűnt, hogy a diákok között az utóbbi időben valóságos öngyilkossági járvány pusztult. Az öngyilkosságok okát és motívumait még nem sikerült teljesen felderíteni. Az amerikai diákegyesületek most kába egyesültek, hogy az öngyilkossági járvány ellen küzdjenek. Tizenhárom tagból álló bizottságot választottak, amelynek feladata az lesz, hogyan lehet életet és „melankóliagyamus” diákokat az életnek visszahódítani. Azért választották a tizenháromas számot, mert a diáköngyilkosságoknál bebizonyíthatóan nagy szerepet játszik a babona és jósek, jósnők rossz megjósolása.

— **Felhívás a biciklitulajdonosokhoz.** A szubotcai rendőrség már megkezdte a kerékpárok új számozását, amelyet március huszadikáig be kell fejezni. A rendőrségen azt tapasztalták, hogy eddig a bicikli tulajdonosok negyed része sem jelentkezett az új számozás és az új hajtási engedély átvétele végett. Turánov Lázár rendőrkapitány, a rendelet végrehajtója, ezért újabb felhívást bocsátott ki, mely szerint száz dinártól öt-száz dinárig terjedő pénzbírsággal büntetik azokat, aki huszadikáig nem szerzik be az új számokat és a hajtási engedélyt. Jelentkezni lehet Városháza II. emelet 106-os számú szobában.

— **Éjfél párbaj a kocsmában.** Noviszadról jelentik: Bozsín Jovan és Boskov Bosko, tovarisevói gazdák vasárnap este özvegy Rideres Katica tovarisevói vendéglőjében együtt ittak, de éjfél tájban összeszólalkoztak és Bozsín borral telt poharát Boskov fejéhez vágta. A pohár szétfört és Boskovot megsebesítette. Boskov erre kést rántott és támadóját a bal válla alatt megszurta. Bozsín is kést húzott elő és ő is megszurta Boskovot. A párbajnak a kocsmá padozatán folyt le, a csendőrség vetett véget. Mindketten életveszélyesen megsebesültek.

TUNGSRAM

FEJHALLGATÓK

A LEGDRÁGÁBB GYÁRTMÁNYOKKAL
EGYENÉRTÉKŰEK, NOHA ÁRUK CSAK 135. D.

— **Tanítónői áthelyezés.** Goszpodjincéről jelentik: A közoktatásügyi miniszter a goszpodjinceni iskolához kinevezte Mityin Ignjárné Velagity Zágorka gáji tanítónőt, aki állását már el is foglalta.

— **Operman Sztaniszláv hangversenye, Beeskereken.** Beeskerekről jelentik: Ritka és nagyszerű művészi gyönyörűségben volt része csütörtökön este annak az aránylag kevés számú, de intelligens közönségnek, amely a beeskereki hangversenyeket látogatta. Operman Sztaniszláv, a kivételes képességű zongoraművész tartotta meg koncertjét a kereskedelmi akadémia hangverseny termében. Operman meglepetést hozott a beeskereki publikumnak, amennyiben még nem fordult meg Beeskereken olyan zongorista, aki felülmulta volna technikáját. Ez a fiatal, szerény megjelenésű művészember a technika olyan abszolút tökélyéig fejlesztette jártékudását, amely a virtuozitás legfelsőbb régióiba emeli. De Operman nemcsak elsőrangú virtuóz, hanem sokkal több annál: művész, mert meleg szíve van, nagy érzései vannak, amelyeket csodás melegséggel fejez ki a zongorán. Az érzését különösen Chopin játszásánál önti önkébe és ezek a meleg hullámok előntik a közönség szívét. Chopin Románca és Variations brillantesja, valamint Kreizler Capricc Viennais-ja valóságos élmény volt az Opermant hallgató publikum lelkének. A mintegy száz főnyi válogatott publikum szokatlanul melegen és szeretettel ünnepelte a művészt. A tapsok soha sem akartak véget érni és Operman kénytelen volt nagy műsorát még meg is toldani. (h. j.)

— **Pályázat tanítói állásokra.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszter március 20-iki határidővel pályázatot hirdet Velikibeeskereken két tanítói és Noviszadon egy tanítónői állásra.

— **Újabb zavargások a bécsi világkereskedelmi akadémián.** Bécsből jelentik: A világkereskedelmi akadémián napok óta tartó zavargások hétfőn újabb megisméltődtek. Hétfő délelőtt más főiskolák nacionalista hallgatói igyekeztek behatolni az akadémiára, miután azonban a zavargások óta a hallgatók csak a legszigorúbb igazoltatás után léphetik át az épület kapuját, az idegen főiskolák hallgatói kénytelenek voltak beérni azzal, hogy a főiskola előtt inzultáltak az utcán a külföldi és főleg a zsidó diákokat, majd lehurrogták az arra haladó rektort. A zavargásoknak a rendőrség vetett véget, a világkereskedelmi főiskolát pedig bezárták.

— **A szombori zsidó szentegylet közgyűlése.** Szomborból jelentik: A szombori zsidó szentegylet hétfőn délelőtt tíz órákor tartotta rendes évi közgyűlését Wámoscher Andor földbirtokos elnökelete alatt. A titkári jelentés felolvasása után új tisztikart választottak. Elnök lett Engel Mór, a választmány tagjai Brunt Gusztáv, Reyer Lajos, Ceizel József, Deutsch Mór, Franckl Miksa, dr. Guttmann Zsiga, dr. Seer Armin, Kirschner Mihály, Lipsitz Leó, Mandl Dezső, Hochar Rudolf, Polacsek Zsigmond, Telles Gáspár, Wagner Béla, Weidinger Frigyes, Wámoscher Gábor és Vámosi Jenő.

— **Magyarországba szökött betörő.** Noviszadról jelentik: Szegedi Károly szubotcai lakatos, 1925 május tizenegyedikén Sztaribecsen álkulcsal feltörte Osztójcs Sándor üzletét és onnan négyezer dinár értékben szövetet lopott és megszökött. Hétfőn tárgyalta a büntülgyet a noviszadi törvényszék, de, mert a vádlott közben Magyarországon szökött és ott honosságot szerzett, a bíróság az ügy iratait diplomáciai úton megküldi a magyar igazságügyminiszternek, hogy ott folytassák le az eljárást.

— **Munkáspénztári tagok hozzátartozói a kaszindói üdülőben.** Beeskerekről jelentik: A munkásbiztosító pénztárak zarei központi igazgatósága értesítette a beeskereki munkásbiztosító pénztárt, hogy a jövőben nemcsak a tagokat, hanem azok családtagjait is felveszik a kaszindói munkásüdülőbe. Az üdülés időtartama huszonnyolc nap, az ellátási díj napi hatvan dinár, amelynek felét a pénztár fizeti.

TUNGSRAM

VEVŐKÉSZÜLÉKEK

FEJLŐMULHATATLANOK A WESTERN, TUNGSRAM ÉS TELEFUNKEN SZABADALMAK
ELŐNYEIT EGYE ITIK

— **Ötezer dinárért kapnak házat a szentai munkások.** Szentáról jelentik: Szentai város a vasúti állomás közelében husz évvel ezelőtt négyszáz munkáslakást épített. A házakat átadták a munkáscsaládoknak azzal a feltétellel, hogy ötven éven keresztül évenként negyven-ötven aranykoronát fizetnek és akkor a házak a munkások tulajdonába mennek át. A város a házakra betáblázta az elidegenítési tilalmat és fenntartotta magának a visszavásárlási jogot arra az esetre, ha az ideiglenes háztulajdonosok nem teljesítik a szerződésben vállalt kötelezettségeiket. A város gazdasági bizottsága legutóbbi értekezletén elhatározta, hogy a város lemond a két jogáról és a mostani tulajdonosainak birtokába juttatja a házakat, ha két hónapon belül lefizetnek a város házipénztárába egyszer és mindenkorra ötezer dinárt, tekintet nélkül arra, hogy a mostani tulajdonosok eddig mennyit fizettek.

— **A legöregebb egyetemi hallgató.** Párisból jelentik: Érdekes doktoravatás lesz szombaton a Sorbonneon. Franciáországban, de talán az egész világnak is legöregebb diákja fogja megkapni a doktori oklevelet. Andrejuxnek hívják, már elmúlt nyolcvanhat éves, régebben rendőrprefektus, majd a külügyminisztériumban tisztviselő és legutóbb képviselő volt. Az utolsó törvényhozási cikluson ő volt a kamara legöregebb tagja.

— **Éhségstrájkot kezdtek a bolgár politikai elítéltek.** Szófiából jelentik: A szófiái börtönök politikai elítélteit március elsején éhségstrájkot kezdtek és amnesztiát követelték a kormánytól. A bolgár kormány kommunikét adott ki, melyben kijelenti, hogy amnesztiáról szó sem lehet.

— **A szombori sakk-kör háziVERSENYE.** Szomborból jelentik: A szombori sakk-kör április hó elején fogja megrendezni háziVERSENYÉT, ami iránt már most nagy érdeklődés mutatkozik. Benevezéseket a klub főtitkára március 29-ikén fogadja.

— **Lezuhant egy svéd repülőgép Ljubljana mellett.** Zabrebból jelentik: Crklice szlovéniai község határában vasárnap egy megsérült repülőgépet találtak. Vizsgálatot indítottak és kiderült, hogy a repülőgép Svédországból, Malmöből indult el propaganda utra és Berlinen, Bécsen keresztül Velencébe tartott, de a Szlovéniában uralkodó nagy köd miatt kénytelen volt leszállni. Leszállás közben a gép motorja megsérült és hasznavehetetlenné vált, a pilótának nem történt semmi baja. Ljubljánából műszerészek szálltak ki a helyszínre, a kik kijavították a gépet, amely azután tovább folytatta útját Olaszország felé.

— **Tolvaj pincérleányok.** Noviszadról jelentik: Egy noviszadi vendéglős feljelentést tett a rendőrségen, hogy vasárnap délután a »Három Korona«-vendéglőben mulatott, azután ittasan lefeküdt a vendéglő melletti szálloda egyik szobájába. Mikor felébredt, pénztárcájából hiányzott 2500 dinár. A rendőrség Pavkovics Ljubica és Mencinger Juliska pincérleányok személyében letartóztatta a tetteseket. Átadták őket az ügyészségnek.

— **A szilbácsi mezőgazdasági szövetkezet sikkasztó könyvelője.** Noviszadról jelentik: Arsenin Pája, a szilbácsi mezőgazdasági szövetkezet könyvelője fivére Radojko és Lázár nevét ráhalmisította egy 3500 dináros csekkre és azt beváltotta. Azonkívül a szövetkezet földbérlőtől 22.223 dinárt vett fel és az összeget megtartotta magának. A noviszadi törvényszék az első eszlekmény alól felmentette, ellenben a sikkasztás miatt tíz havi fegyházra ítélte.

— **Újabb súlyos tanuyallomások hangzóttak el a miskolci munkaközvetítő hivatal vezetői ellen.** Miskolcraól jelentik: A miskolci törvényszék hétfőn folytatta a hatósági munkaközvetítő hivatal botrányperének tárgyalását. Valamennyi tanu, akiket hétfőn az ügyészség indítványára hallgattak ki, a legteljesebb mértékben igazolták a vádbeli eszlekményeket, sőt azonfelül még azt is igazolták, hogy a hatósági munkaközvetítő hivatal főnökei nemcsak munkanélküli eszleklányokat szállítottak a mezőcsáti éjjeli mulatóba, hanem általában levő eszleklányokat is elesáltak munkahelyükről. A tanukat izgalmas jelenetek közben szembesítették a vádlottakkal, akik azonban továbbra is tagadtak.

— **A Noszty-fiu Bajmokon.** A bajmoki műkedvelők vasárnap másodszer adták elő nagy sikerrel a »Noszty-fiu esete Tóth Marival« című vígjátékot. Az előadás tisztá jövedelmét a bajmoki rokkantak segélyezésére fordították.

— **Újabb kommunista összeesküvést lepleztek le Bulgáriában.** Szófiából jelentik: A szófiái rendőrség újabb kommunista összeesküvést leplezett le, melynek szálai Konstantinápolyba vezetnek. A rendőrség megállapította, hogy Törökországban nagy mennyiségű főszeret és kommunista röpiratokat csempésztek be Bulgáriába. Az összeesküvés gyanúja miatt eddig husz embert tartóztattak le.

— **Megtalálták Goethe huszonnyolc eredeti rajzát.** Weimarból jelentik: A Goethe nemzeti muzeum igazgatója, Wahl tanár nagybecsű felfedezést tett WeimARBAN egy magángyűjteményben. Ráakadt Goethe sajátkezi rajzaira, amelyek zárt egészét alkotnak s maga Goethe írta rajzaiknak első lapjára a következő címet: Utazás, szórakozás és vigasztalódás könyvecskéje 1806—1807. Összesen huszonnyolc rajz van benne, németországi, eszországi és más tájképek kéziratai. Wahl tanár megvásárolta a ritkaságot a Goethe-muzeum

Dr. Milics Ivó előadása az új polgári perrendtartási javaslatról. Milics Ivó dr. egyetemi tanár vasárnap délelőtt a szubotcai jogászegyletben nagyszámú hallgatóság előtt tartotta meg rendkívül érdekes előadását az új polgári perrendtartási javaslatáról. Ismertette a javaslat főbb rendelkezéseit és párhuzamot vont ezek, valamint a jelenleg érvényben levő törvény között, rámutatott a javaslat hiányosságaira és részletesen ismertette a szubotcai jogi fakultás tanárainak a javaslatra tett észrevételeit. A tudományos értékű előadást a hallgatóság nagy elismeréssel honorálta. — A szubotcai jogászegylet elhatározta, hogy dr. Milics Ivó általános ismertető előadása után sorozatos üléseken részletesen is ismertetni fogja a törvényjavaslatot. A jogászegylet legközelebbi ülését 20-ikán, vasárnap tízenegy órákor tartja a törvényszék főtárgyalási termében és ez alkalommal dr. Kellert Benő szubotcai ügyvéd ismertetni fogja a javaslatnak a bírói hatáskörre és illetékességre vonatkozó intézkedéseit.

Részletfizetésre

adunk hitelképes egyé-
neknek mindenféle

szövet- és vászonárut

„TEKSTIL“

manufakturno skladište
Patić va (Gözlüddő) u. 7

1908

— **Öngyilkos lett Bécsben egy tizenegy éves polgári iskolai tanuló.** Bécsből jelentik: Pindor Pál, aki egy polgári iskola harmadosztályos tanulója és még csak tizenegy éves, annyira szívére vette, hogy atyja megdorgálta, mert iskolai tanulmányait az örökös regényolvasás miatt elhanyagolta, hogy elment hazulról és estig sem tért vissza. A kétségbeesett apa a rendőrséghez fordult, hogy kutassanak fia után, de akkor már jelentették, hogy a Dunából kifogták egy kisfiú holttestét. A szerencsétlen apa fiára ismert benne.

TUNGSRAM

RÁDIÓLÁMPÁKKAL

MEGLEPŐ EREDMÉNYT FOG ELÉRNI
ÁRA CSAK 36 DINÁR

— **Hatperces lőtárgyalás halálos ítélettel.** Londonból jelentik: Rövidebb végtárgyalást gyilkossági perben már képzelni sem lehet, mint aminő volt Old Bailly-ben. A vádlottak padján a huszonnyolc éves John Frederic Stratton állt, aki a vasúti kocsiiban meggyilkolta kedvesét. Tizenhét nappal a gyilkosság után már végtárgyalásra került a hűntör. Stratton töredelmesen bevallott mindent és hevesen tiltakozott, mikor védője azt kérte a törvényszéktől, hogy vizsgálta meg szakértő orvosokkal elmeállapotát, mert nem tehető föl, hogy ép észsel ölte volna meg a leányt, akit szeretett. Mindössze hat percig tartott a tárgyalás és Stratton halálra ítélték.

— **Gyermekelinket a különböző fertőző nyak- és garathetegségektől csak a kellemes ízű ANACOT PASZTILLÁK óvják meg.**

— **Méző édesség** esupa finomság, hallatlan olcsóság a Rudiceva utcán ujonnan megnyitott Bonbonniére.

KINTORNA

— Lovághatnék a hajamat bubisra, amíg visszajövök?

*

— Most szerelmet vall nekem s három hónap múlva már a nevemre se fog emlékezni.

— Oh, az lehetetlen, már beirtam magát a noteszembe.

*

Orvos: Bizony, uram, ön kissé el van hizva. Valami sportot kellene folytatnia. Kövér ur: Teszem is! Már régóta folytatok sportot.

Orvos: Miféle sportot?

Kövért ur: Bélyeget gyűjtök.

*

Azt mondja a házasságközvetítő a fiatalembernek:

— Itt volna egy lány: szép, fiatal, okos, bájos, művelt, de nincs egy vas se.

— Fújok rá — mondja a barátunk.

— Na, itt van egy másik: művelt és gazdag, de nagyon csunya.

— Fújok rá — mondja a barátunk.

— Na, itt van egy harmadik: szép, művelt, okos, bájos és gazdag.

— Ez megfelel.

— Igen, de ez fúj magára.

SZINHÁZ

A Huber-család

A Cseregyerek reprice

A magyar műkedvelő előadások névője már olyan magas fokon áll, hogy a műkedvelők derék, fáradságos munkájának lekicsinyelése volna, ha nem mondanánk őszinte véleményt akkor is, amikor az előadás történetesen — rossz. Vasárnap este újították fel a Népkör színpadán Szabó Márton rendezésében a »Cseregyerek« című operettet, amelynek előadásáról a legnagyobb jóakarattal sem lehet jót mondani. Elsősorban is felvetődik az a kérdés, hogy miért kellett Farkas Imre verszegény operettjét, amelynek eredetileg »Debrecenbe kéne menni« volt a címe és amelyet »Cseregyerek« cím alatt már évekkel ezelőtt lejátszottak Szuboticán is, most önkényesen »A Huber-család«-ra keresztelni és főképp miért kellett újból előadni? Az ilyen reprice aligha van szükség, különösen akkor, ha nem állnak rendelkezésre megfelelő szereplők.

A vasárnap esti operett-előadás azonban pedig kirívóan érezhető volt a megfelelő szereplők hiánya. Drámai szerepeket játszó műkedvelőket állítottak be operettbe, tehetséges anya-színésznővel játszott fiatal primadonna szerepet, általában az egész előadás a gondatlanság bélyege volt. Csupán két szereplő volt kifogástalan: Garay Béla, aki önfeláldozással játszott egy szerepkörrel merőben ellentétes szerepet és színészi képességeinek legfényesebb bizonyítéka, hogy az öreg paraszt-kocsis kómikus figurájából is nagyszerű kabinetalakítást tudott csinálni. Nagyon jó és tehetséges alakítást adott Kocz Dániel is Huber papa szerepében és újból az egyik legtehetségesebb műkedvelőkómikusnak bizonyult. Úgyes és mulatságos volt Szabó Márton is a táncos-kómikus szerepében. A többi szereplő nem tehet róla, hogy olyan szerepek eljá-

zására kényszerültek, amelyek nem felelnek meg egyéniségüknek és tehetségüknek. Török Manci és Plukovich Manci, valamint Köhalmi Jenő mindazt megtették, amit csak lehetett és úgy ök, mint Deutsch Janka, Bujdosó Lajos és Hedrich Etus mindent elkövettek a siker érdekében.

Hogy az előadás mégsem volt olyan, mint amilyenek látni szeretjük a műkedvelő-előadásokat, nem a szereplők hibája. Súlyos hibája annak a rendszernek, amely egy ilyen előadással hosszú időre diszkreditálhatja a műkedvelő-előadásokat. Már pedig ezt nincs joga megtenni senkinek. Szabó Márton műkedvelő-gárdájának sem, amely az utóbbi időben néhány valóban szép előadást produkált. (I. f.)

KÖZGAZDASÁG

A szubotcai ügyészség árlejtései. A szubotcai államügyészség március 16-ikán délelőtt 10 órakor az államügyészség 5. számú szobájában szóbeli árlejtést tart a fogház részére 1927 április 1-től 1928 március 31-ig szükséges különféle élelmiszere, fűszer és tüzelőanyag szállítására. A feltételeket és közelebbi értesítést erre vonatkozólag minden délelőtt 11—12 óráig ad Beleszlin irodatiszt az ügyészség 5. számú szobájában. — A szubotcai törvényszék 1927 március 21-ikén a 49. számú hivatalszobában nyilvános árverésen több régirendszerű írógépet ad el.

A sztaribecsei ipartestület évi közgyűlése. Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecsei ipartestület vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlést az egyesület dísztermében. A közgyűlést, amelyen nagyszámban jelentek meg a tagok, Bakics Misa elnök nyitotta meg. A megnyitó után Zsivkovics Trifun egyesületi jegyző ismertette az évi jelentést, amelyet a közgyűlés nagy többséggel tudomásul vett. Ugyanakkor Hadnagyev Dimitrije ipariskolai igazgató beszámolóját a tanóniskolák múlt évi működéséről. Végül egyhangúlag elfogadták a jövő évi költségvetést.

Vajdasági Fogyasztási Szövetkezet alakult Szomborból. Szomborból jelentik: Hétfőn délelőtt tíz órakor a város háza kistermében alakult meg a Vajdasági Fogyasztási Szövetkezet, amely a vajdasági tisztviselőket és munkásokat van hivatva őrölni élelmiszerekkel és ruhákkal ellátni. Az ideiglenes vezetőség elnöke Weigand Lőrinc szombori cipőgyáros lett.

A szombori vásár. Szomborból jelentik: A szombori tavaszi vásárt március 20. és 21-ikén tartják meg. A vásárra vérszentes helyről minden élőállat felhajtható.

A dunamenti tőzsdék egységes szerződését március 30-ikán írják alá Bécsben. Bécsből jelentik: Március 30-ára Bécsbe újra összehívták a dunamenti tőzsdék delegáltjait, hogy egy újabb együttes konferencián megállapítsák az egységes dunai szerződés szövegét, amelyben elvileg már a legutóbb megtartott konferencián megállapodtak. Az egységes dunai szerződést a márciusi konferencián alá is írják és az azonnal életbe is lép.

Megszűnt speditörprivilegium a becskeréki háóvámárúknál. Becskerekről jelentik: A becskeréki vámhivatal főnöke értesítette a becskeréki kereskedők egyesületét, hogy a hajón érkező vámárúkat ezentúl a hajóállomástól maguk is befuvározathatják a vámraktárba. Ezzel megszűnik a privilegizált vámspeditör rendszer.

OLASZ ASSZONY

Szenes Ernő 3 felv. vígjátéka a Népkörben 1927. március 19-én és 20-án, szombat és vasárnap, 8 órai kezdettel

Engel Margit

v. becskeréki műkedvelő vendégfelleptével. Jegyek a Malagurski-trafficban a (Steiner-cukrászda mellett) kaphatók.

Budapesti állatvásár, márc. 14. A vágómárvásárra 462 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör legjobb 92—112, kivételesen 120 fillér, közepes 68—86, gyenge 40—64, bika legjobb 88—100, közepes 72—84, gyenge 54—68, bivaly 50—64, tehén 90—108, kivételesen 112, közepes 60—86, gyenge 40—56, kicsontozni való marha 24—40 fillér. A sertés-vásárra 2300 sertést hajtottak fel. Árak kilónként elősúlyban: Könnyű sertés 1.50—1.62, közepes 1.62—1.76, nehéz 1.76—1.81 pengő.

Fontos közgazdasági értekezlet Szomborból. Szomborból jelentik: Dr. Petrovics Milivoj főispán kedd reggel kilenc órára a szombori főispáni hivatalba széleskörű gazdasági ankétot hívott egybe, amelyen a bácskai gazdasági intézmények és szervezetek képviselői vesznek részt és amelyen a Magyarországgal, Németországgal, Csehszlovákiával és Görögországgal kötendő kereskedelmi szerződésekkel kapcsolatos kérdések kerülnek megvitatásra. A noviszadi gazdasági körök közül a kereskedelmi és iparkamarát dr. Mirkovics Mijó kamarai titkár, a tőzsdét Weisz Frigyes és Székely Arnold tőzsdetanácsosok, dr. Petrovics Brankó főtitkár, továbbá az Agráriát Pfeifer Ferenc al-elnök képviselik.

TŐZSDE

Zürich, március 14. Zárulat: Beograd 9.135, Páris 20.335, London 25 225, Newyork 519.75, Brüsszel 72.30, Milánó 23.30, Amszterdam 208.05, Berlin 123 25, Bécs 73.15, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.05, Budapest 90.90, Bukarest 31.75.

Beograd, márc. 14. Zárulat: Páris 223.65, London 276.35, Newyork 56.85, Brüsszel 79.4, Milánó 255.88, Amszterdam 22.85, Berlin 13.50, Bécs 801, Prága 168.70, Budapest 997, Bukarest 34, Zürich 1095.

Zagreb, márc. 14. Zárulat: London 276—276.80, Newyork 56.85—57.05, Zürich 10.94—10.97, Amszterdam 22.79—22.85, Berlin 13.70—13.53, Bécs 800.25—803.25, Prága 168.30—169.10, Budapest 994.50—997.50, Trieszt 253.96—255.96.

Szentai gabonaárak, márc. 14. A hét-fői piacon a következő árak szerepeltek: Buza 302.50 dinár. Tengeri morszolt prompt 155 dinár. Március—áprilisi szállításra hajóba rakva 157.50 dinár. Duplikát kasszával 160 dinár. Zab 200 dinár. Rozs 220—230 dinár. Köles 160 dinár. Takarmányárpa 200 dinár. Sörárpa és vetőmagárpa 250 dinár. Bab 120—122.50 dinár. Irányzat: buzában tartott. Tengeriben: lanya. Teljes üzlettelenség Kinálat: gyenge. Kereslet: csekély

Noviszadi terménytőzsdé, márc. 14. Buza 74 kilós 2%-os bácskai 305 dinár, 75—76 kilós 310 dinár. Felsőbácskai 312.50 dinár. Szerémi 312.50 dinár, szerémi 75-ös 307.50 dinár. Árpa 1 vagon bácskai 64—65 kilós 260 dinár. Kukorica bánáti 157.50 dinár, szerémi India paritás 162.50 dinár. Bab fehér szerémi 2%-os 175 dinár. Liszt 0-ás G. bácskai 455 dinár, bánáti 375 dinár, 5-ös 380 dinár, 6-os szerémi 350 dinár, 7-es bácskai 280 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 21 vagon.

Budapesti értéktőzsdé, márc. 14. Magyar Hítel 86.7, Osztrák Hítel 12.3, Kereskedelmi Bank 106.2, Magyar Cukor 20.3, Georgia 25.8, Rimamurányi 25, Salgó 58.6, Köszén 515, Bródi Vagon 5, Beocsini Cement 169, Nasici 178, Ganz—Danubius 182.5, Ganz Villamos 151.5, Roskányi 12, Athenaeum 28.3, Nova 39.2, Levante 30.6. Irányzat lanya.

Budapesti gabonátőzsdé, márc. 14. A gabonátőzsdé irányzata szilárd. Ugy a határidő, mint a készáru piacon a kenyérmagvak 10—30 fillérrel drágultak. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidő piacon: Buza márciusra 33.96, zárulat 33.94—33.98, májusra 34.28—34.42.

Zárulat 34.32—34.36, októberre 29.28—29.42, zárulat 29.40—29.42, rozs márciusra 28.04—28.14, zárulat 28—28.04, áprilisére 28.10—28.26, zárulat 28.06—28.10, májusra 28.40, zárulat 28.20—28.24, októberre 22.38—22.52, zárulat 22.48—22.50. A készáru piacon: Buza 33.30—36, rozs 27.50—27.80, árpa 22.70—24.10, köles 22.50—23, sörárpa 25.60—29.60, tengeri 20.40—20.60, zab 22—22.60, korpá 17.40—17.70.

Vizállás

Duna: Bezdán 366 (+8), Apatin 425 (+7), Bogojevó 341 (+5), Vukovár 320 (+4), Palánka 310 (+6), Noviszad 324 (6+), Zemun 349 (+17), Pancsevó 358 (+59). Dráva: Osizjek 144 (+2). Száva: Mitrovica 479 (+25), Beograd 306 (+20). Tisza: Senta 410 (+12), Bece 280 (+12), Titel 386 (+7).

*

Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelent: Változékony idő várható, megélénkülő nyugati szelekkel, kevesebb esővel és hőszűdéssel.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város mellett az új hullámhosszt jelenti)

Kedd, március 15

Bécs (517.2): 11: Koncert bemondás szerint. 16.15: Nagy koncert. 18.10: Dívathírek 20.05: Szimfonikus hangverseny.

Prága (348.9): 12.15: Déli koncert. 16.30: Zongora hangverseny. 10.08: Színes hangversenyest. 21.30: Zene.

London (361.4): 16.25: Zenekari hangverseny. 19: Táncczene. 21.15: Mozart szonáták. 22.35: Variete előadás 23.30: Táncczene.

Leltározás előtt olcsó árak

Győződjön meg mai hirdetésünkől
KONRATH D. D. SUBOTICA

Lipcsé (365.8): 16.30: Délutáni koncert. 20.15: Zongora est. 22.30: Modern táncczenék.

Róma (449): 13.30: Hangverseny. 17.15: Jazzband. 20.45: Zenés előadás.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek. 11: Táncczene. 16: Gyermekeknek. 17.02: Ünnepi hangverseny. 19: Operaházi hangverseny (Hunyadi László, Erkel operája, éneklő Szorád Ferenc, a szubotcai származású jeles operaénekes.)

HIMZETT
ETAMIN-
FÜGGÖNYÖK
ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN
UJBÓL ÉRKEZTEK
EGY ABLAKRA
2 SZÁRNY
ÉS 1 DRAPERIÁVAL
100 DINÁR
SZÉKELY
DIVATÁRUHÁZÁBAN
SUBOTICÁN

NYILT-TÉR

Hirdetmény

A suboticei zsidó hitközség előjárósága értesíti a hitközség tagjait, hogy a husvéti laska (macoth) árusítását március hó 15-ével megkezdji és azt április hó 10-éig folytatja. A macoth ára (kilogrammonként 16 dinár) a hitközség irodájában a rendes hivatalos órák alatt befizetendő és a vett mennyiséget az iroda utalványa alapján az elárusító helyen (Botičeva ulica 8. sz.) szolgáltatják ki a feleknek.

Az előjáróság

2521

Árverési hirdetmény

Alulírott csödtömeggondnok ezennel közhírré teszem, hogy a vagyonbukott Jung Martin és neje szül. Wölfl Borbála sombori határba fekvő 71 kat. holdat kitevő ingatlanai f. évi március 23-án d. u. 3 órakor, a sombori telek-könyvi hatóság irodájában bírói árverésen eladatnak. — Bővebb információt ad

Dr. Veselovszki József
csödtömeggondnok

Házárveré

Topolán Varró Károly csödtömegéhez tartozó ház március 17-ikén délelőtt 10 órakor a topolai járás-bírósnál bírói árverésen eladatik. Bánatpénz 4.000 dinár.

Részletes felvilágosítást ad:

Dr. Veréb Gyula
csödtömeggondnok.

2508

Köszönetnyilvánítás

Alulírottat nemrégiben dr. Cseremov Györgyné önegysága, községi orvos kezelt nehéz betegségemben igaz lelkiismeretességgel, amit ezton is a leg-hálásabban köszönök. Kivülem egész községünk elismeri, hogy benne felbecsülhetetlenül sokat nyertünk azáltal, hogy nálunk megtelepedett.

Potiskiszvetinikola, 1927. március 13.

2506

Varga, tanító.

Csődárverés

Alulírott mint vb. Merkovics Péter csödtömeggondnoka közhírré teszem, hogy a csödleltár 1-266. tétele alatt felvett fűszer és rövidárúk, boroshordók, zsákok és festékárúk stb. stb., továbbá az egész üzleti berendezés a csödbíróság határozata folytán 1927. március 17-ikén délelőtt 1/8 órától kezdve Bajmokon a közadós üzletében (trg Kralja Petra) nyilvános árverésen eladatnak.

Vételi illetéket vevő fizeti. Az árúk mennyiségeért és minőségeért szavatosságot nem vállalok.

Dr. Biró Andor
mint vb. Merkovics Peter
csödtömeggondnoka.

2514

Tisztelettel értesitem a m. t. hölgyközönséget, hogy

tavaszi köpeny, ruha, bluz stb. újdonságaim megérkeztek

és azok árusítását megkezdtem.

Szövetkabátok — — — 450 dinártól
Selyemkabátok — — — 950 dinártól
Tiszta gyapju szövetruhák 400 dinártól
Crep de chine ruhák — — 450 d n rtól
kezdve kaphatók.

Hitelképes egyének részletfizetésre vásárolhatnak

HEGYIFÜLÖP
női konfekció áruháza Subotica, Aleksandrova ul. 7.

Gyümölcsfák permetezéséhez

carbolineum

kénpor, légyforgács, schweinfurti zöldpor továbbá kékkő és raffia a legolcsóbban

Kőrösi Géza cégnél
Subotica — Telefon 513

2307

Hengerszékek

9/d, 11/a és 26 sz., 800, 475 és 750 mm hengerhosszal, valamennyi Ganz-gyártmányu, továbbá 1280 és 230 meg 370 mm erős sáropataki és francia malomkövek, egy századosmérleg (hidmérleg) és egy Miv gyártmányu 8. sz. cséplőszekrény eladó. Érdeklődni lehet

B. áca B hn cégnél V.-Kikindán

BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek Moquettek
Brokátok Matracgradlik
Damasztok Szőnyegek
Velourok Futók

az összes kárpitos ke. lékek nagyban és kicsinyben.

ZSÁKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖT LÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa

Subotica. Details: Városi bérpalota.
Engros: Vilsonova ul. 7

MODERN IPARVALLALAT A FASZAKMÁBAN

mely konkurencia nélkül áll, kiterjedt, készfzető vevőkörrel rendelkezik, a tulajdonos előrehaladott kora miatt eladó. Esetleg megfelelő tőkével fiatal társ kerestetik, ki az üzemet vezet. Megkeresések „Kitűnő befektetés” jelige alatt Schmolka hirdetőirodába Novisad, Jevrejska ulica 7. küldendők.

Dr. FARKIĆ gyógyintézet Beogradban

KEZEL:

Idegbetegségeket, neurasthenia, hiszteria, epilepszia, nem szülési, bénulások, ism., stb.
Sebészeti o topéd megbetegedéseket; hátgerinögörbüléseket, izületi és csonttuberkulózist, oszon sérüléseket, testhártyák stb., azonkívül reuma, skroli, elhízás, vérszegénység.
Vizsgyógyintézetű kezelések: (hyd olerapia) villamoságy (4 fülkés fűrdő), mesterséges napfűrdő (varc), szénsavval fűrdő, ered t. pöstyényi iszap, mediko-mechanika, ortopéd kezelés, masszázs.

Vizsgálatéskezelés Röntgen-sugarakkal Diathermia
Klinikai laboratorium

Az intézet orvosai:

Dr. Klein H. idgabajoknak, Dr. C. Kajan sebészeti ortopedorvos.

Az intézet nyitva: reggel 7-től 12-ig, vasárnap és ünnepnap és k. délelőtt.

Árak: k. lőn szoba 150, 2-3 ágyas szoba 120 dinár naponként

Felvilágosítással szolgál az intézet Beogradban, Knez Milajlova Venec 28, a Kallimogdáanal szemben.
Telefon 5-89.

Köszönetnyilvánítás.

Igen tisztelt Bogojević ur!

A küldött két tégely „Ruski Mel met” megkaptam és azonnal használatba vettem. A szer reuma ellen legjobbnak bizonyult és kerem küldjön még 5 dobozzal. Tisztelettel Dragiša Spasovic Trstenik.

Bogojević udvari gyógyszerész Skoplje

Megkaptam a reuma ellen küldött „Ruski Melemet” és eddig 1 1/2 dobozzal használtam és már két doboz használatát után meggyőződtem arról, hogy reumám ellen, amelyet a fejben valamint a fogakban és a foghúsbán éppugy, mint a test egyéb részein éreztem, eredménnyel jart. Hogy a teljes gyógyulást biztosítsam, kerem küldjön még utánvétellel 4 dobozzal. Kiváló tisztelettel Marko M. Jolovic segéd, Valjevo.

Kapható minden jobb gyógyszerésztárban és drogeriában Postai utján utánvétellel szállít. Dvorska Apoteka Beograd, 5a p je. — Egy doboz ára D n. 25.—

Autósok!

Tökéletes vulkanizálás gyári munka, garancia mellett

Reparacija Auto Guma — Sombor
Stilard A. mérnök házában, — Atanaszkovića 8.

Szobafestők, mizolók, asztalosok, kocsigyártók

és a t. közönség szives tudomására hozom, hogy üzletémet

festékosztállyal bővittem ki

hol az összes külföldi festékeket, lakkokat raktáron tartom

SCHÄFFER RÓZA — Főpostával szamben

Kiadóabelteren

egy esetleg két nagy világos üzlethelyiség. Bővebbet

SCHÄFFER RÓZÁNÁL
Főpostával szamben

Zongorák Planinók a világ legjobb márkái. Hosszú leáratu részletezésre a legnagyobb raktár az országban **KAIN** hangszerkészítő Subotica, Városháza épület.

AB LARUVE
min den mére'tben legelőnyösebb áron

Drag. Obradović
gyári lerakata Beograd Kr. Milana 31. (Uroševa Pivn ca) Telefon 31-93. 9-52

D. M. C.

legnagyobb raktár **SARAJEVO**
Prestolonasli. Pet a 26.

SIRKÖVEK

butorlapok, belüvések legutányosabban

PALATINUS

géperőre bere dezelőfaragónál, Subotica.

Épület - műbutor - par. ett

állandó raktár

FISTER 12075

géperőre berendezett épület-és műbutor üzemben **Subotica, Gajeva 38**
Tel. 4-20. Árjátlat díjmentes

680 kgr tiszta buzaszem

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral lettesépelve, betétsines géppel, szakértő bizottság előtt utána csépellünk

Pénzt, időt és munkát takarítanak meg.

a dobkosár betétléc alkalmazásával.

Kérdőzködésre ingyen és bémévente nyújt felvilágosítást.

BÁRDOS és BRACHFELD, NOVISAD

ZELJEZNIĆKA UL. 11.

Hűtőgépek a tenyészállatvásáron

Budapest, Pongrácz-ut. Március 25-27.
A kezelés és veszzer nélküli működő

szab. rotációs **A-S** hűtőautomata

és a hűtőtechnika legújabb vívmánya a szab. forgódurattyus „ROTA” hűtőgép üzemben látható.

Vízum nélkül utazhat féláru vasut'eggyütt **Gellért Ignác és Társa R. T.**

BUDAPEST, V. Koháry-utca 4. Telefon 12-91.

CONTINENTAL AUTO-GUMMIKAT

Ford alkatrészeket, olajokat és autófészerelési cikkeket jutányos árban szerezhethi be

P. KNÉZY-nél SOMBOR

Párisi modellkalapjaim megérkeztek, megtekinthetők egész napon át üzletembem

Heiduska Mariska
Subotica.

Olcsó tűzifa!

100 kg. vágott és aprított 30 din.
fa házhoz szállítva

Pontos mérésért garantálunk, kiszolgálás szolid és gyors!

Bosna fakereskedés Subotica
a vasuti teherpálvaudvar mellett. Tel. 512

Hotel „SRPSKI KRALJ” Novisad

Zeljeznik a ulica 27. Villamos megálló a szálloda előtt

Ajánlja a t. utazó uraknak teljesen ujonnan berendezett elsőrendű tiszta szobáit. Leszállított árak. Ugyanott fiatalember feleséggel portásnak felvétetik.

1821

Zastupnika,

agilnog za suboticko okružje tražimo u svrhu organizovanog razvoja propagande za pridobivanje uglednih izlagača i kupaca. — Ponude sa naznakom referencija slati na upravu Ljubljanskog velesajma u Ljubljani.

Dughagyma és mindenféle **vetőmagvak** valamint elsőrendű **lisztek** legjutányosabb áron kaphatók a

Paprika Spitzer magazinjában Subotican, Zrinjski trg 4 sz. a. Közvetlen a zsidó templom mellett 2518

Szalma- és selyemkalapok

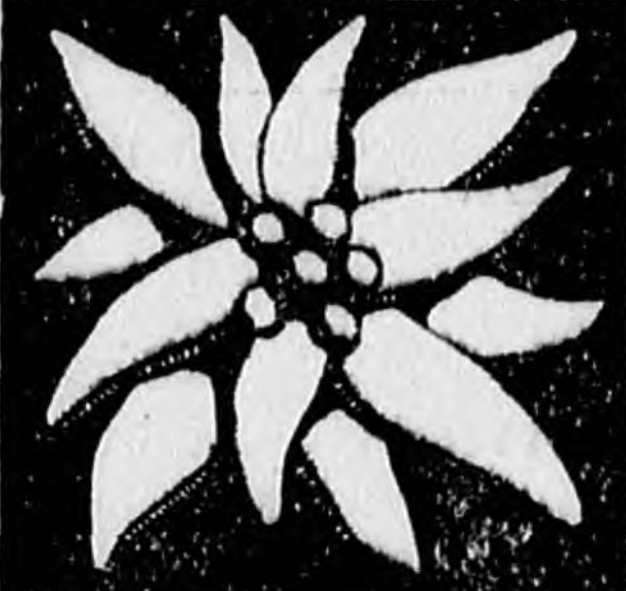
minden árban, eredeti párisi

modellkalapok

csakis nálam kaphatók.

Heiduska Mariska, Szubotica

MR. BAHOVEC A gyomor

rossz működésénél, telt érzésnél, gyenge bélműködésnél, aranyérség, éredényelmeszesedésnél stb. kiválóan hat a vérerősítő és tisztító

„PLANINKA“ gyógytea

PLANINKA
ZDRAVILNI
CA7.

mert 1. feloldja az idegen anyagokat az emberi testben, 2. kihajtja azokat az emberi testből, 3. az egész szervezetet erősíti és megújítja. Kapható minden gyógyszerárban 20 dinárért, ahol nem lenne kapható, küldjön be 20 dinárt közvetlenül a következő címre:

Mr. Bahovec, Ljubljana ahonnan kap 1 csomag eredeti „PLANINKA“ teát költségmentesen.

Jó állapotban levő

használt Ford autó, sárga „Steyer“-kocsi és egy centrifugál-pumpa motorral együtt, nagyon olcsón eladó.

Reich és Friedmann
Novi-Vrbas 24 0

A leipzig-i vásár

levélpapír-ujdonságai

megérkeztek!

Szétküldés papirkereskedőknek;

LÉVAI JENŐ papirnagykereskedése
S. Tari-Bečan 2488

Burgonyát

Lea rózsát (vetésre is) és Woltmann rózsát, apró, gömbölyű **dughagymát**, vöröshagymát legolcsóbban és legjobban szállít bármely álmásra bérmentve

Lederer Jenő bank és bizományi üzlete
Novisad, Višnovac trg 7. Telefon 214. 2442

A TÖKÉLETES SZÉPSÉG KELLÉKEI:

A SZÉP ARC ÉS A SZÉP HAJ

A haj, akár hosszú, akár rövid, csak akkor válik a hódítás eszközevé, ha lágy, selymes és dúsz, ami egyedül a kultúrái szaktekintélyek által ajánlott **Juno-hajszesz** használata által érhető el. E szer, már egy üveg használata után, nemcsak a haj növekedését segíti elő, hanem **megszünteti a kellemetlen korpaképződést és a hajszirosodást**.

Nagy üveg, teljes kúrára elegendő, 55 dinár portóköltéssel együtt.

Egyedárusítás SHS királyság területén:

„JUNO“ Kosmetikai Salon, Subotica
Aleksandrova ulica 6.

Márciusban jelenik meg
TAMÁS ISTVÁN

új könyve

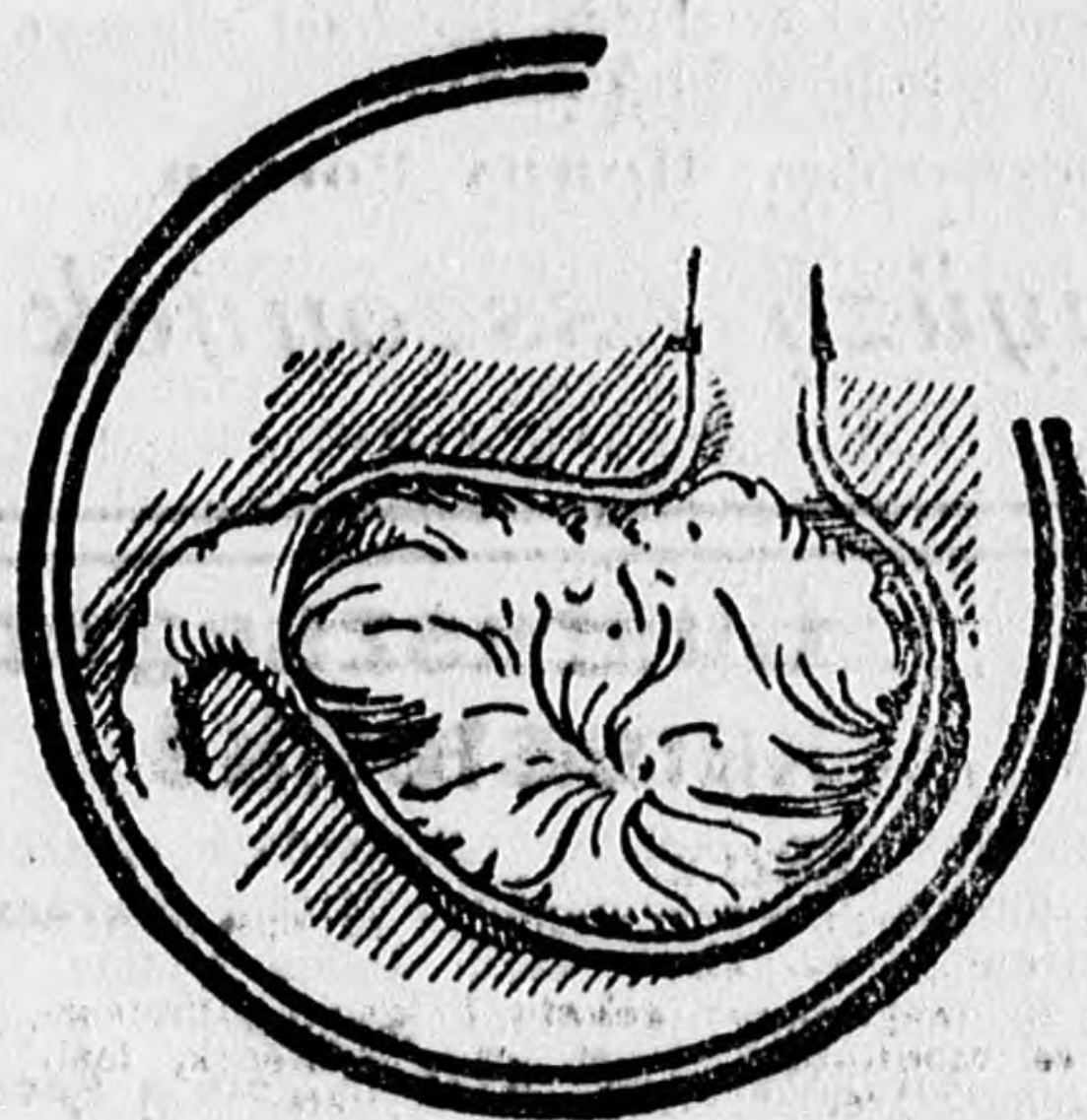
Öt világrész a Szajna partján

Kosztolányi Dezső előszavával

180 oldalon negyven rézkarszerű illusztrációval, elegáns kivitelben.

ELŐFIZETÉSI ÁRA 30 DINÁR

Előjegyzéseket elfogad a Minerva könyvosztálya.

GYENGE GYOMOR

telt érzés, rossz és gyenge bélműködésnél, aranyérség, éredényelmeszesedésnél, kiütéseknél, a savak helytelen kiválasztódásánál, májbetegségeknél, epemegbetegedéseknél és epekövénél kiválóan hat a vértisztító és erősítő

„PLANINKA“

GYÓGYTEA

mert 1. feloldja az idegen anyagokat az emberi testben, 2. kihajtja azokat az emberi testből, 3. az egész szervezetet erősíti és megújítja.

A „Planinka“ tea kapható minden gyógyszerárban **20 dinárért**. Ahol nem lenne kapható, küldjön be 20 dinárt (esetleg helyegekben is) közvetlenül a következő címre: **Mr. BAHOVEC, Ljubljana 105.**, ahonnan kap egy csomag eredeti „Planinka“ teát költségmentesen. Más gyártmányt utasítson vissza és csak eredeti Bahovec-féle „Planinka“ gyógyteát fogadjon el.

Egyedüli készítő:

Lekarna Mr. ph.
L. Bahovec, Ljubljana

Főlerakat Beograd részére:

Misković-drogeria

HAMBURGER

MAŠINSKA INDUSTRIJA

TELEFON 566 **SUBOTICA** TELEFON 566

A TEHERPÁLYAUDVARNAL (Keramik ház)

Modern munkagépekkel felszerelve minden a gépszakmába vágó munkára. Tömegcikkek gyártása és tömegcikkekhez való berendezések készítése. Törött vagy repedt géprészek hegesztése garancia mellett. Jéggyári berendezések szakszerű javítása, valamint elkészítik új spirálcsöveket a legmesszebbmenő garancia mellett

Szakszerű felvilágosítások teljesen díjmentesek
Tanoncok fizetéssel felvétetnek.

SZÉP

fiatal társaságbell jucker asszonyka keres tengerifürdőre április közepére sympatikus, igazi gentleman partnert. Idősebb is lehet. — Csakis teljes című leveleket kérek megírozottam **Biró Carola** címére **Oradea, Románia** Str Principe e Mihail No. 1.

Küldje be fénképét és

20 dinárt

kap érte bérmentve egy 20x40 cm. elothú

fényképnagyítást EUGEN KIS

umjetnički zavod Subotica VI. Zrinjski trg 19

Szép, 3 éves

akácfa

bármily minőségben kaphatók

D R A X L E R

gazdaság, V.-Kikinda Ugyanott egy ponyvko si is eladó 2317

M E S Z

C E M E N T

F A S Z É N

T Ű Z I F A

kisinyben és nagyban kapható

Illegenn Károlynál I. kör, Soko'ska (Gombkötő) u. ica 17.

Ügyázzon a szemére!

Csak szaküzletben vásároljon!

A valódi „ZEISS“ szemüvegek gyári lerakata

A. MAYERHOFF

Vel. Bečkerek Aleksandrova ulica 10.

J. SPITZER

Szobafestő

Mázoló

SUBOTICA

I. STROSMAJEROVA UL. 8. 2042

Gyümölcsfa

Carbolineum

permetezéssel már most elpusztítjuk a petéket és alcákat Kapható kizárólag

Sugár Manó

cégnél Telefon 47

T Ö K E

asztalos

Palmotičeva ul. 20. Trziste hotanpa közelében

„Vulkán“

női kalapgyár detail-üzlete Strossmayerova ul. 20. uccai helyiségbe helyeztetett át.

Legszébb és legolcsóbb modellkalapok megérkeztek. 2407

KORZO MOZI

Hétfő—szerda
A nagy sikert aratott
Nyugat felszabadító
Kezdeté 5 és fél 9 óraker

Csütörtöktől
Harry Liedke és Buster Keaton
ujdonságok

LIFKA MOZI

Egész héten
Gounod operája
FAUST
Minden előadásra
énekkar és táncbetét
Kezdeté 5 és fél 9 óraker
vasárnap 4—6 és fél 9 óraker

LEVELEZÉS

Azon bájos szöke hölgyet, akit tegnap délután 4 óraker a palicsi villamoson megcsodáltam, amikor a Dancing Bohéme világszláger gyűjtemény második füzetét lapozgatta, tisztelettel kérem, írjon e lap kiadóhivatalába »Szeretem a zenét, no meg a szép leányt« jellegére. 1961

Főszerelő, gézőp. kazánok, szivógázmotorok, Diesel-motorok szerelését raiz után vállalom. Raizot, számításokat vézkek. Meghívásokat a kiadóhivatalba »Szakember« jellegére kérek. 2345

Mérlegképes könyvelő, perfekt szerb, magyar, német levelező, dispozicióképes, állását változtatni óhajtja. Megkeresések »Dispozicióképes« jellegére a kiadóba kéretnek. 2402

HAZASSÁG

Sok vagyonos nő férjhezmenni óhajt. — Megbizva »Amor« házasságközvetítő iroda Temesvár, Városházucca 16. 1859

Ismeretség hiányában keresek magamnak egy tisztességes, jó megjelenésű fiatal leányt, aki megfelelő vagyonnal vagy földbirtokkal rendelkezik, ahol beházasodni lehet. Én egy jó módú, tisztességes és egészséges fiatal özvegy iparos szakember vagyok. Mielőbbi ismeretséget kérem. Leveleket teljes címmel »Jó férj« jellegére a kiadóba kérek. 2510

Gyógyszertárban már működött vakornokot vagy nem okl. gyógyszerész, szerb-magyar nyelvtudással, mielőbbi belépésre keres Decsy Gyula gyógyszerész-tára. Subotica. 2463

Mérlegképes könyvelő, aki államnyelvet bírja és német-magyar levelezést vézki, fél napi munkára felvétetik. — Aianlatokat fizetési irény megjelöléssel »Azonnal« jellegére a kiadóba. 2465

HAZASSÁG céljából megismerkednék intelligens úrral, 24 éves, róm. kath. vallásu, urilány vagyok. Hozományom megér 70.000 dinárt. Teljes című leveleket »Megértő szív« jellegére a kiadóba kérek. Közvetítők és kalandorok kiméljenek. 2811

SZÉN
tégla-yarakna 1

Kakanji-bányából 200 D
Zenica-i bányából 850 D
Zenica-i bányából 50 D
Borai-bányából 500 D
Vrdnik-i bányából 1000 D

10 tonnáként, franko vagon bányaiállomással
Leggyorsabb szállítás

SIPOS FIAI
műbutor- és épü. etasztalos üzem
ZETA UT 3.
Állandó nagy stil- és kommers buor-riktárral.
Bészlettelésel kedvezmény

Rudarsko Trgovacko D uštvo Ruma
TEL FON 21.
Szállít mindenfélésszerű árukat és árukat a bányából eredeti bányákban a leggyorsabban. 1342

Házaspárt keresek vidékre. Férfit szobainasnak, a nőt szobalánynak szakácsnő mellé. Belépés május 1-én. Cím a kiadóban. 2515

FOGLALKOZÁS

Borbélysegédet felvesz Bettyák Péter, Cantavir. 2403

Irodistanő több évi gyakorlatl. könyvelésben jártas, azonnali belépésre kerestetik. Németül, szerbül levelezni tudók előnyben. Marga Roth, Subotica. Jelačićeva 8. 2406

Fűszerkereskedőség azonnali belépésre állást keres. Apró István Martonos (Bačka). 2487

Kis gyermek mellé elmenne fiatal leány, aki háztartásban segítkezik. Cimeket a kiadóba kérek. 2497

Fűszerszakmába, több évi gyakorlatl. segédi állást keresek. Utazói vagy raktárnoki állást is elfogadok. Aianlatokat Antók Anna könyvkereskedésébe kérem. Sztaribecsei. 2418

Suche intelligentes Frauen mit deutschen und serbischen Sprachkenntnissen und Klavierspiel zu 8 jährigen Mädchen per sofort auf's Land. Offerte und Photographie an Frau Ella Somogyi Csóka, Bánát. 2484

VÉTEL-ELADÁS

Tégla, első- és másodrendű, valamint fasztérkut és olaiostéglát vidékre minden mennyiségben legutányosabban szállít iparvágányu gyártelepéről **Glied Bernát** tégla-yáros, Subotica Zriniski trg 31. Ugyanott köbméter, vagy vasastégla legolcsóbban kapható.

Vilsonova 22. sz. alatt ebéd-lőszékek, fehér-asztal, székek, szekrény, luszter és más apróság eladó. 2512

Párhuzamos uton 200 □-öl telek eladó. Érdeklődni Paracki, Botičeva ul. 6. 2486

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és színezés költségesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekódokhoz válaszblyeg melléklendő.

Virágok, bokrok, fák stb. kertalakításokhoz olcsó árban kiarsittatnak. Városliget. 2128

Jégszekrényt garanciával legolcsóbban készít, ingyen prospektust küld Ujvári Ferenc asztalos, Temerin 2311

Eladó egy 1000 mm. Hoffherr és Schrantz-féle cséplőgépszekrény és elevátor 25.000 dinárért. Veszek traktort, gyártmány mellékes. Ruppenthal János, Kovin (Bánát) 2313

Olajtartány kocsira szerelve, teljesen jókarban, eladó. Villanytelep, Bajmok 2328

Komlóduványok, jó és egészséges, eladók. Kelemen Pál, Bajsa. 2370

VÁROSI MOZI

Március 14, 15, 16. Hétfő, kedd, szerda

AZ ASSZONYFALO
A tragikus véget ért Hugó Bettauer regénye után 7 felvonásban.
A főszerepben: **Henny Porten**
Fényző asszonyok
filmjáték 6 felvonásban

Cukraszegéd kerestetik!

Egyik bánati város lege ökelőbb cukrászdája idősebb, megbízhat, minden cukrászmunkában jártas **cukraszegédet** keres — Fize ésen kívül teljes ellátás. — Aianlatokat fizetési irény és eddigi működéséről szóló referenciákkal „Cukrázsegéd 927” jellegére a Bács-megyri napó kiadóhivatalához Subotica kérünk.

Fűszer- és rövidáru üzlet berendezés eladó. Cím a kiadóban. 2409

Fatüzelésű szivógázgenerátor 60 HP szivógázmotorhoz, üzemnagvobbítás miatt eladó. üzemben bármikor megtekinthető. — Glied-malom, Subotica. 2435

Elköltözés miatt uionnan épült ház, melyben kávéház, étterem, kert, mozi, teljes kávéházi berendezéssel és lakással, sűrűsen eladó és azonnal átvehető. Érdeklődni lehet szombori vasuti vendéglő és étterem, Sombor (Resti) 2439

Gyümölcsfákat és rózsákat elad legolcsóbb árért és nagyobb mennyiségben a Podravsko Poljoprivredno d. d., Dárda, Barania. 2447

Gyógyszertár közénforzalmu bánati vegves lakosságu városban, ahol törvénysszék, középiskolák stb. vannak, a város legszebb és forzalmasabb helyén, modernül épült kényvelmes urilázzal vagy anélkül, a tulajdonos előrehaladott korra miatt eladó. Közvetítők díjaztatnak. Cím meg tudható e lap kiadóhivatalában. 2273

Vegyeskereskedés 15 év óta fennáll, Osijek város legforzalmasabb helyén, haláleset miatt teljes berendezéssel eladó. Felvilágosítással szolgál Leposava Lazić Osijek, Kapucinska ul. 12. 2507

Telefon 100 **NARODNI BIOSKOP** Telefon 300

Hétfőn, kedden és szerdan nincs előadás.

Csütörtöktől szenzációs kettős műsor. Bemutatóra kerül a világ legerősebb emberének, Joe Bonono a „Bainum cirkus” borzalmas erejű óriásának ezidei egyetlen óriás filmje

A fenevadak szigetén
(Robinson kapitány csodás ka'andja)
Rendkívül izgalmas kalandor óriás 24 felvonásban
Csütörtöktől — vasárnapig
I. rész. 12 felvonás.
Mint kísérő: **Zigotto** mint „Roszkodvü” szenzációs burleszk komédia 6 felvonásban
Összesen 18 felvonás
Reudes helyvárok.

KÜLÖNFÉLE

Két szoba konyhás fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Weisz Ármín, Suda-rević ul. 85. 1920

Blumit tyukszemirtő pár nap alatt gyökeresen eltávolít minden tyukszemet és borkeményedést. Készíti: Blum gyógytár főpostával szemben 95

Apollo Novisad

Március 15-én
La Bohéme
Henry Murger regénye nyomán 6 felvonásban.
Főszereplők:
Lilian Gish és John Gilbert

Uj virágüzlet! Kain Lajosné városi üzlet Városháza épületben (kenyérpiac) Telep: Palicsi-ut, villanytelep mellett. Ajánlja naponta friss élő, vágott virágjait, rózsá, szekfű, ibolya, valamint cserepes virágokat, ciklamen erika, camilia, cirenária, délszaki növényeket, pálmák, diszfenyők. Készít eljegyzési valamint menyasszonyi csokrokat, színházi diszkoszarakat, halotti koszorukat, rendkívül olcsó árakon.

Keresek nagyobb bérletet lehetőleg Bácskában. Teljes garanciát adok. Cím a kiadóban. 2337

Uccal butorozott szoba két ággyal, előszobával azonnalra kiadó. Sava Tekeliia ul 24. (Halsai ut). 2456

Barna Dobermann-kutya elveszett. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Senoe ul. 19. Bedő. 2499

Gyógyszertár bérbe kerestetik. Marijan György Gakovo (Bačka). 2503

Écskán, halálozás miatt, cca 80 év óta fennálló **vegyeskeres. edés** házzal, szőlőskerttel együtt, üzletberendezése vagy anélkül, **előnyös fizetési feltételek mellett** eladó. 2401

Felvilágosítást nyujt **Écskán** a postamester, **Vel-Becs-kereken** a Boga-hírdető. Válaszblyeg melléklendő.

Különbejárata 1—2 butorozott, esetleg üres szoba, istálló és fészterhasználatl. lehetőleg városháza és Palicsi-ut között kerestetik. Aianlatokat »Sürgöse« jelleg alatt a kiadóba kérek 2485

Keresek kisebb házat bérbe. Negyedenként előre fizetek. »Amerika« közvetítő iroda. 2513

UJ KOZMETIKAI és manikür szalon nyílt meg (Strosmajerova ulica 8., I. em., Huspiac), ahol Papné a már eddig bebizonyított biztos eredménnyel végez szépségápolást. **Elismert jó kenőcsök, Szeplo, májolt, szemölcs és hajszálak eltávolítása.** 1021

Azonnal átvehető egy szoba, konyha, éléskamrából álló lakás. Érdeklődni lehet Transport cégnél, Daničićev out (Szecedi ut.) 2413

Sombori turo csak akkor jó, ha az Cirilovtól való.
M. CIRILOV
SOMBOR 11676

Palicson az »Abbazia-kávéházamat berendezéssel, kényvelmes lakással, szeparékkal és hatalmas kerttel együtt más elfoglaltságom miatt 3 évre bérbe adom. Cím a kiadóban. 2446

Lucernamag
plombált áru
Vörösheremag
Takarmányrépa
Fümagok
továbbá mindenféle gazdasági és konyhakerti magvak nagyban és kicsinyben legolcsóbban kaphatók
SEVER & COMP.
ljubljanai cég lerakata:

Utazók és kereskedők figyelmebe! Srpska Zadružna Banka Novisad, az összes érdekeltnek tudomására hozza, hogy f. hó 9-én megkezdí rendes napi hajójáratait a »Napred« személyszállító hajójával Novisad és Vukovár között. A hajó naponta 4 óraker reggel indul Vukovárról és Novisadra érkezik 8 óraker. Novisadról indul minden nap 1 óraker délután és 7 és fél fél óraker van Vukováron. Utközben ugyanazoknál a vízmelletti községeknel áll meg, mint a mult évben. Igazgatóság. 2316

KÖRÖSI GÉZA
SUBOTICA
Telefon 513. 2301

1 liter kitünő **siller bor 6 din.**
1 liter kitünő **fehér bor 7 din.**
Tearum, cognac, liqueur, pálinkafélék kimerve és palackokban leszállított árban kaphatók 152
Szllasi Sándornál, Trumbićeva ul. 16, csárkeplac